Apríl 1975

27

# Fréttabréf

# Kjararannsóknarnefndar

Kjararannsóknarnefnd
Skólavörðustíg 12
Símar 21775 og 21776

# F R É T T A B R É F

27

Kjararannsóknarnefnd er þannig skipuð í apríl 1975:

Eðvarð Sigurðsson
Guðmundur H. Garðarsson
Haukur Björnsson
Júlíus K. Valdimarsson
Ólafur Jónsson
Snorri Jónsson (formaður)

Efnisyfirlit:

| | Bls. |
|---|---|
| Tímakaup og vinnutími í Reykjavík á 4. ársfj. 1974. | 3 |
| Tímakaup - Kaupmáttur. | 14 |
| Vísitala framfærslukostnaðar. | 26 |
| Vísitala byggingarkostnaðar. | 28 |
| Vog fyrir samningsbundna kauptaxta Verkamannafélagsins Dagsbrúnar. | 30 |
| Atvinnuleysi 1972 til 1975. | 32 |
| Bráðabirgðasamkomulag 26. mars 1975. | 34 |
| Brúttótekjur kvæntra karla 1962 til 1973. | 35 |

## Tímakaup og vinnutími verkamanna.

Á tímabilinu 4. ársfj. 1973 til 4. ársfj. 1974 hækkaði kaup tvívegis vegna hækkunar á kaupgreiðsluvísitölu þ. e. 1. des. 1973 og 1. mars 1974. Laun hækkuðu samkv. samningum þann 26. febr. og 1. des. 1974, þá hækkaði kaup 1. okt. 1974 samkv. lögum um launajöfnunarbætur. Samtals urðu þessar hækkanir taxtakaups 45,9%. Á sama tíma hækkar greitt tímakaup verkamanna úr kr. 192,19 í kr. 300,37 eða um 56,3%. Hlutfallslegt launaskrið hefur því verið 10,4% á umræddu tímabili.

Meðaltímakaup hækkar heldur minna eða um 53,9% og má af því marka að nokkuð hafi dregið úr yfirvinnu.

Vinnutími.

| Tafla 1,1 | Dvt. % | Evt. % | Nvt. % |
|---|---|---|---|
| 4. ársfj. | | | |
| Alm. verkamannav. | 73,7 | 13,1 | 13,2 |
| Aðstoð v/fagvinnu | 75,4 | 15,7 | 8,9 |
| Vélstjórn | 69,7 | 10,9 | 19,4 |
| Samanvegið | 73,3 | 13,1 | 13,6 |
| MEÐALTÖL | | | |
| 4. ársfj. 1974 | 73,3 | 13,1 | 13,6 |
| 4. " 1973 | 70,1 | 13,8 | 16,1 |
| 4. " 1972 | 75,1 | 12,6 | 12,3 |
| 4. " 1971 | 78,3 | 12,4 | 9,3 |
| 4. " 1970 | 78,9 | 11,8 | 9,3 |
| 4. " 1969 | 79,7 | 11,4 | 8,9 |
| 4. " 1968 | 79,4 | 11,1 | 9,5 |
| 4. " 1967 | 77,7 | 12,6 | 9,7 |
| 4. " 1966 | 75,8 | 13,8 | 10,4 |

Tafla 1,1 sýnir hlutfallslega skiptingu vinnutíma verkamanna á 4. ársfj. 1974 og á sama ársfjórðungi aftur til 1966.

Það kemur greinilega í ljós að vinnutími verkamanna hefur styst frá 4. ársfj. 1973 eða með öðrum orðum hlutur dagvinnu í heildarvinnutímanum fer vaxandi. Ef litið er á störfin alm. verkamannav., aðst. við fagvinnu og vélstjórn þá kemur í ljós að vinnutíminn hefur dregist mest saman í aðst. við fagvinnu, þar næst í vélstjórn en minnst í alm. verkamannavinnu. Þróun vinnutímans á undanförnum árum er sýnd á eftirfarandi mynd, en inn í hana hefur einnig verið tekin vinnutímaþróun verkakvenna og iðnaðarmanna.

Línurit 1.1

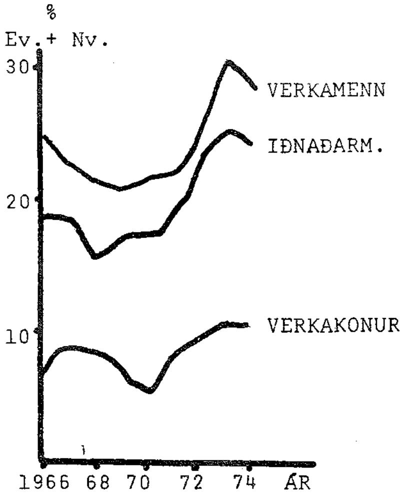


Lóðrétti ás myndarinnar sýnir hlutfall yfirvinnu af heildarvinnutímanum en lárétti ásinn 4. ársfjórðung á tímabilinu 1966 - 1974. Út úr línuritinu má lesa að vinnutími hefur dregist saman á árabilinu 1966 - 1970 en eftir það fer hann vaxandi og nær hámarki 1973 en úr yfirvinnu dregur greinilega á 4. ársfj. 1974 samt er vinnutíminn á 4. ársfj. lengri en hann hefur áður verið frá því þessar mælingar hófust 1966, ef árið 1973 er undanskilið.

Tölur um vinnutíma í klst. var fyrst birt í fréttabréfi nr. 24 (áður hafði aðeins hlutfallsleg skipting vinnutíma verið birt). Eins og vinnutímatöflur í fréttabréfum 24, 25 og 26 bera með sér er vikulegur vinnutími rétt innan við 40 klst. á viku í dagvinnu. Þetta starfar af því að alltaf á sér stað nokkur flutningur launþega milli fyritækja á hverjum ársfjórðungi, einhverjir hætta, aðrir byrja þannig að ef deilt er í heildarvinnutímann fyrir dagvinnu með fjölda launþega í úrtakinu fæst tala sem nær sjaldnast 40 klst. Rétt er að geta þess að vinnutími sem er undir 400 klst. á ársfjórðungi er ekki tekinn með í úrvinnsluna sjá fréttabréf nr. 24.

Af fyrrnefndum ástæðum, þ. e. að vinnustundir nái ekki 40 klst. í dagvinnu eingöngu vegna flutninga fólks milli fyrirtækja, þá þykir eðlilegt að hækka dagvinnustundir upp í 40 klst. og eftir- og næturvinnu um sama hlutfall og dagvinnustundirnar voru hækkaðar með. Hér eftir verða þessar töflur birtar á þennan hátt.

Árið 1974 skiptist vinnutími verkamanna á eftirfarandi hátt:

| | Dvt. | Evt. | Nvt. | Samt. |
|---|---|---|---|---|
| 1. ársfj. 1974 | 40,0 | 7,6 | 6,7 | 54,3 |
| 2. ársfj. 1974 | 40,0 | 6,8 | 9,5 | 56,3 |
| 3. ársfj. 1974 | 40,0 | 6,0 | 7,8 | 53,8 |
| 4. ársfj. 1974 | 40,0 | 7,0 | 6,7 | 53,7 |
| Ársmeðalt.1974 | 40,0 | 6,8 | 7,7 | 54,5 |

Þótt það sé ljóst af þessum tölum að dregið hefur úr yfirvinnu er það óverulegt og minna en gera hefði mátt ráð fyrir þegar hafðir eru í huga þeir erfiðleikar í efnahagsmálum sem voru á árinu 1974.

Tímakaup iðnaðarmanna.

Greitt tímakaup á 4. ársfj. 1973 og 1974.

| Tafla 1.2 | Tímakaup í dagv. | | Aukn. | Meðaltímak.án hd. | | Aukn. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | 1973 | 1974 | % | 1973 | 1974 | % |
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| Skipasm. og viðg. | 240,96 | 375,30 | 55,8 | 271,75 | 439,84 | 61,9 |
| Málmsmíðar | 251,80 | 377,14 | 49,8 | 295,05 | 441,66 | 49,7 |
| Trésmíðar | 242,87 | 398,97 | 64,3 | 269,65 | 438,54 | 62,6 |
| Húsgagnagerð | 249,05 | 400,00 | 60,6 | 273,26 | 432,18 | 58,2 |
| Flugvirkjun | 399,66 | 563,44 | 41,0 | 458,18 | 636,81 | 39,0 |
| Bifr.sm.og viðg. | 262,40 | 395,53 | 50,7 | 307,99 | 455,47 | 47,9 |
| Rafvirkjun | 277,70 | 423,32 | 52,4 | 315,16 | 483,57 | 53,4 |
| Bökunarvinna | 253,97 | 352,45 | 38,8 | 293,65 | 432,35 | 47,2 |
| Prentun og bókag. | 260,45 | 419,60 | 61,1 | 318,38 | 520,34 | 63,4 |
| Vegið meðaltal | 258,71 | 398,93 | 54,2 | 298,78 | 460,08 | 54,0 |

Samkvæmt töflu 1.2 hefur tímakaup iðnaðarmanna hækkað um 54,2% frá 4. ársfj. 1973. Samsvarandi hækkun hjá verkamönnum var 56,3%. Meðaltímakaup iðnaðarmanna hækkar um 54,0% frá 4. ársfj. 1973 og má af því marka að yfirvinna hafi verið svipuð á umræddu tímabili.

Vikulegur vinnutími iðnaðarmanna sem vinna í tímavinnu skiptist þannig á árinu 1974:

| | Dvt. | Evt. | Nvt. | Samt. |
|---|---|---|---|---|
| 1. ársfj. 1974 | 40,0 | 6,4 | 5,4 | 51,8 |
| 2. ársfj. 1974 | 40,0 | 6,1 | 7,2 | 53,3 |
| 3. ársfj. 1974 | 40,0 | 5,8 | 7,0 | 52,8 |
| 4. ársfj. 1974 | 40,0 | 5,6 | 6,8 | 52,4 |
| Ársmeðalt.1974 | 40,0 | 6,0 | 6,6 | 52,6 |

Hjá iðnaðarmönnum hefur vinnutíminn breyst enn minna en hjá verkamönnum og í raun ekki meira en svo að skýra megi með árstímabundnum sveiflum í atvinnulífinu.

Tafla 2.1 Tímakaupstafla - 4. ársfj. 1974.

| Verkamenn | Heildar-vinnust. þús. | Vog | Tímak. í dagv. kr. | Helgid. álag kr. | Eftirv. álag kr. | Næturv. álag kr. | Meðal-tímak. kr. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| **Alm. verkamannav.** | | | | | | | |
| Fiskvinna | 29 | 6 | 252,69 | 8,85 | 17,74 | 22,07 | 301,35 |
| Hafnarvinna | 182 | 19 | 257,52 | 6,74 | 20,21 | 34,82 | 319,29 |
| Pakkhúsvinna | 26 | 7 | 293,36 | 10,56 | 15,74 | 20,59 | 340,25 |
| Lyftaravinna | 35 | 2 | 276,28 | 7,59 | 21,54 | 38,61 | 344,02 |
| Byggingarvinna | 21 | 25 | 338,58 | 12,11 | 22,42 | 28,67 | 401,78 |
| Afgreiðslustörf | 62 | 11 | 339,63 | 10,46 | 12,29 | 44,31 | 406,69 |
| Bæjarvinna | 155 | 11 | 268,50 | 7,89 | 17,18 | 18,29 | 311,86 |
| Verksmiðjuvinna | 89 | 10 | 275,89 | 6,13 | 14,64 | 24,85 | 321,51 |
| Slippvinna | 26 | 2 | 310,08 | 9,97 | 22,27 | 29,00 | 371,32 |
| Ýmis alm. vinna | 52 | 7 | 284,98 | 9,58 | 17,06 | 29,68 | 341,30 |
| Vegið meðaltal | 677 | 100 | 295,45 | 9,23 | 18,38 | 29,35 | 352,41 |
| **Aðstoð v/fagvinnu** | | | | | | | |
| Málmsmíðar | 20 | 35 | 321,72 | 11,24 | 19,76 | 27,16 | 379,88 |
| Trésmíðar | 5 | 38 | 335,28 | 12,02 | 30,46 | 8,16 | 385,92 |
| Bifr.sm.og viðg. | 17 | 27 | 300,26 | 10,35 | 16,53 | 32,79 | 359,93 |
| Vegið meðaltal | 42 | 100 | 321,08 | 11,30 | 22,95 | 21,46 | 376,79 |
| **Vélstjórn** | | | | | | | |
| Bílstjórar | 100 | 80 | 301,37 | 10,00 | 15,21 | 45,34 | 371,92 |
| Ýtu-og kranastj. | 57 | 20 | 316,05 | 9,35 | 24,69 | 45,27 | 395,36 |
| Vegið meðaltal | 157 | 100 | 304,30 | 9,87 | 17,11 | 45,33 | 376,61 |
| **Samanvegið** | | | | | | | |
| Alm. verkamannav. | 677 | 71 | 295,45 | 9,23 | 18,38 | 29,35 | 352,41 |
| Aðstoð v/fagvinnu | 42 | 14 | 321,08 | 11,30 | 22,95 | 21,46 | 376,79 |
| Vélstjórar | 157 | 15 | 304,30 | 9,87 | 17,11 | 45,33 | 376,61 |
| | 876 | 100 | 300,37 | 9,61 | 18,83 | 30,64 | 359,45 |

Tafla 2.2 Vinnutímatafla - 4. ársfj. 1974.

Verkamenn

| | Vog | Dvt. | Evt. | Nvt. | Meðalt. vinnust. |
|---|---|---|---|---|---|
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| **Alm. verkamannav.** | | | | | |
| Fiskvinna | 6 | 40,0 | 8,4 | 6,3 | 54,7 |
| Hafnarvinna | 19 | 40,0 | 9,3 | 10,1 | 59,4 |
| Pakkhúsvinna | 7 | 40,0 | 6,1 | 3,5 | 49,6 |
| Lyftaravinna | 2 | 40,0 | 9,2 | 11,3 | 60,5 |
| Byggingarvinna | 25 | 40,0 | 7,6 | 6,6 | 54,2 |
| Afgreiðslustörf | 11 | 40,0 | 2,8 | 3,2 | 46,0 |
| Bæjarvinna | 11 | 40,0 | 7,4 | 4,6 | 52,0 |
| Verksmiðjuvinna | 10 | 40,0 | 6,1 | 4,4 | 50,5 |
| Slippvinna | 2 | 40,0 | 8,4 | 7,3 | 55,7 |
| Ýmis alm. vinna | 7 | 40,0 | 6,3 | 7,6 | 53,9 |
| Vegið meðaltal | 100 | 40,0 | 7,1 | 6,4 | 53,5 |
| **Aðstoð v/fagvinnu** | | | | | |
| Málmsmíðar | 35 | 40,0 | 6,6 | 6,0 | 52,6 |
| Trésmíðar | 38 | 40,0 | 8,7 | 0,1 | 48,8 |
| Bifr.sm.og viðg. | 27 | 40,0 | 6,4 | 7,6 | 54,0 |
| Vegið meðaltal | 100 | 40,0 | 7,3 | 4,2 | 51,5 |
| **Vélstjórn** | | | | | |
| Bílstjórar | 80 | 40,0 | 5,2 | 10,6 | 55,8 |
| Ýtu-og kranastj. | 20 | 40,0 | 9,2 | 12,0 | 61,2 |
| Vegið meðaltal | 100 | 40,0 | 6,0 | 10,9 | 56,9 |
| **Samanvegið** | | | | | |
| Alm. verkamannav. | 71 | 40,0 | 7,1 | 6,4 | 53,5 |
| Aðstoð v/fagvinnu | 14 | 40,0 | 7,3 | 4,2 | 51,5 |
| Vélstjórn | 15 | 40,0 | 6,0 | 10,9 | 56,9 |
| | 100 | 40,0 | 7,0 | 6,7 | 53,7 |

Tafla 2.3 — Tímakaupstafla - 4. ársfj. 1974.

Iðnaðarmenn

| | Heildar-vinnust. þús. | Vog | Tímak. í dagv. kr. | Helgid. álag kr. | Eftirv. álag kr. | Næturv. álag kr. | Meðal-tímak. kr. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| Tímavinna | | | | | | | |
| Skipasm. og viðg. | 23 | 3 | 375,30 | 12,33 | 24,95 | 39,59 | 452,17 |
| Málmsmíðar | 78 | 25 | 377,14 | 12,78 | 22,62 | 41,90 | 454,44 |
| Trésmíðar | 56 | 10 | 398,97 | 13,94 | 25,61 | 13,96 | 452,48 |
| Húsgagnagerð | 20 | 16 | 400,00 | 15,40 | 23,07 | 9,11 | 447,58 |
| Flugvirkjun * | 12 | 2 | 563,44 | 22,46 | 13,29 | 60,08 | 659,27 |
| Bifr.sm.og viðg. | 35 | 17 | 395,53 | 14,00 | 22,16 | 37,78 | 469,47 |
| Rafvirkjun | 33 | 10 | 423,32 | 15,11 | 26,72 | 33,53 | 498,68 |
| Bökunarvinna | 6 | 4 | 352,45 | 11,52 | 13,52 | 66,38 | 443,87 |
| Prentun og bókag. | 18 | 13 | 419,60 | 15,04 | 0,00 | 100,74 | 535,38 |
| | 281 | 100 | 398,93 | 14,18 | 19,90 | 41,25 | 474,26 |

Tafla 2.4 — Vinnutímatafla - 4. ársfj. 1974.

Iðnaðarmenn

Véltafla 456

| | Vog | Dvt. | Evt. | Nvt. | Meðalt. vinnust. |
|---|---|---|---|---|---|
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| Skipasm. og viðg. | 3 | 40,0 | 7,5 | 6,7 | 54,2 |
| Málmsmíðar | 25 | 40,0 | 6,6 | 7,2 | 53,8 |
| Trésmíðar | 10 | 40,0 | 7,7 | 5,0 | 52,7 |
| Húsgagnagerð | 16 | 40,0 | 6,6 | 1,5 | 48,1 |
| Flugvirkjun * | 2 | 40,0 | 2,6 | 6,9 | 49,5 |
| Bifr.sm.og viðg. | 17 | 40,0 | 6,0 | 5,6 | 51,6 |
| Rafvirkjun | 10 | 40,0 | 7,1 | 5,3 | 52,4 |
| Bökunarvinna | 4 | 40,0 | 2,9 | 14,8 | 57,7 |
| Prentun og bókag. | 13 | 40,0 | | 13,7 | 53,7 |
| | 100 | 40,0 | 5,6 | 6,8 | 52,4 |

* Áætlað.

Tafla 2.5 Tímakaupstafla - 4. ársfj. 1974.

Verkakonur

| | Heildar-vinnust. þús. | Vog | Tímak. í dagv. kr. | Helgid. álag kr. | Eftirv. álag kr. | Næturv. álag kr. | Meðal-tímak. kr. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. |
| Fiskvinna | 40 | 15 | 233,46 | 9,67 | 10,82 | 5,10 | 259,05 |
| Afgreiðslustörf * | 20 | 10 | 240,58 | 7,90 | 4,46 | 20,80 | 273,74 |
| Verksmiðjuvinna | 109 | 43 | 233,58 | 5,59 | 4,87 | 8,14 | 252,18 |
| Bæjarvinna | 18 | 1 | 251,77 | 7,56 | 3,55 | 4,46 | 267,34 |
| Bökunarvinna | 5 | 2 | 251,49 | 10,34 | 4,96 | 11,25 | 278,04 |
| Fatasaumur | 10 | 19 | 225,65 | 10,89 | 0,35 | 0,02 | 236,91 |
| Prentun og bókag. | 8 | 6 | 298,17 | 9,88 | 0,00 | 86,67 | 394,72 |
| Ýmis alm. vinna | 8 | 4 | 268,09 | 11,67 | 1,36 | 17,71 | 298,83 |
| Vegið meðaltal | 218 | 100 | 238,55 | 8,06 | 4,42 | 12,52 | 263,55 |

Tafla 2.6 Vinnutímatafla - 4. ársfj. 1974.

Verkakonur

| | Vog | Dvt. | Evt. | Nvt. | Meðalt. vinnust. |
|---|---|---|---|---|---|
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| Fiskvinna | 15 | 40,0 | 4,8 | 1,3 | 46,1 |
| Afgreiðslustörf | 10 | 40,0 | 0,0 | 3,2 | 43,2 |
| Verksmiðjuvinna | 43 | 40,0 | 1,9 | 1,5 | 43,4 |
| Bæjarvinna | 1 | 40,0 | 1,8 | 0,7 | 42,5 |
| Bökunarvinna | 2 | 40,0 | 1,4 | 3,2 | 44,6 |
| Fatasaumur | 19 | 40,0 | 0,2 | 0,0 | 40,2 |
| Prentun og bókag. | 6 | 40,0 | - | 18,4 | 58,4 |
| Ýmis alm. vinna | 4 | 40,0 | 0,5 | 3,6 | 44,1 |
| Vegið meðaltal | 100 | 40,0 | 1,6 | 2,5 | 44,1 |

* Áætlað.

Tafla 2.7 — Tímakaupstafla - Ársmeðaltöl 1974.

| Verkamenn | Vog | Tímak. í dagv. kr. | Helgid. álag kr. | Eftirv. álag kr. | Næturv. álag kr. | Meðal-tímak. kr. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| Alm. verkamannav. | | | | | | |
| Fiskvinna | 6 | 236,48 | 7,28 | 18,36 | 26,46 | 288,58 |
| Hafnarvinna | 19 | 227,80 | 5,35 | 18,61 | 32,51 | 284,27 |
| Pakkhúsvinna | 7 | 255,20 | 8,51 | 13,79 | 22,28 | 299,78 |
| Lyftaravinna | 2 | 240,34 | 5,14 | 19,57 | 34,94 | 299,99 |
| Byggingarvinna | 25 | 297,40 | 9,35 | 20,85 | 24,12 | 351,72 |
| Afgreiðslustörf | 11 | 317,86 | 11,98 | 7,29 | 33,33 | 370,46 |
| Bæjarvinna | 11 | 236,77 | 6,61 | 16,46 | 22,70 | 282,54 |
| Verksmiðjuvinna | 10 | 252,75 | 6,65 | 11,71 | 19,54 | 290,65 |
| Slippvinna | 2 | 270,74 | 9,69 | 19,92 | 22,71 | 323,06 |
| Ýmis alm. vinna | 7 | 254,31 | 8,98 | 14,69 | 32,32 | 310,30 |
| Vegið meðaltal | 100 | 264,00 | 8,02 | 16,41 | 26,89 | 315,32 |
| Aðstoð v/fagvinnu | | | | | | |
| Málmsmíðar | 35 | 282,64 | 10,52 | 16,46 | 21,16 | 330,78 |
| Trésmíðar | 38 | 285,93 | 11,98 | 20,05 | 15,81 | 333,77 |
| Bifr. sm. og viðg. | 27 | 272,36 | 9,47 | 16,13 | 37,65 | 335,61 |
| Vegið meðaltal | 100 | 281,11 | 10,79 | 17,73 | 23,58 | 333,21 |
| Vélstjórn | | | | | | |
| Bílstjórar | 80 | 261,25 | 8,95 | 12,41 | 42,83 | 325,44 |
| Ýtu- og kranastj. | 20 | 277,67 | 7,94 | 22,43 | 47,19 | 355,23 |
| Vegið meðaltal | 100 | 264,53 | 8,75 | 14,41 | 43,70 | 331,39 |
| Samanvegið | | | | | | |
| Alm. verkamannav. | 71 | 264,00 | 8,02 | 16,41 | 26,89 | 315,32 |
| Aðstoð v/fagvinnu | 14 | 281,11 | 10,79 | 17,73 | 23,58 | 333,21 |
| Vélstjórn | 15 | 264,53 | 8,75 | 14,41 | 43,70 | 331,39 |
| | 100 | 266,47 | 8,52 | 16,29 | 28,95 | 320,23 |

Tafla 2.8 Vinnutímatafla - Ársmeðaltöl 1974.

Verkamenn

| | Vog | Dvt. | Evt. | Nvt. | Meðalt. vinnust. |
|---|---|---|---|---|---|
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| Alm. verkamannav. | | | | | |
| Fiskvinna | 6 | 40,0 | 9,4 | 9,2 | 58,6 |
| Hafnarvinna | 19 | 40,0 | 9,5 | 11,8 | 61,3 |
| Pakkhúsvinna | 7 | 40,0 | 5,5 | 5,1 | 50,6 |
| Lyftaravinna | 2 | 40,0 | 9,9 | 12,8 | 62,7 |
| Byggingarvinna | 25 | 40,0 | 8,2 | 6,9 | 55,1 |
| Afgreiðslustörf | 11 | 40,0 | 1,6 | 1,7 | 43,3 |
| Bæjarvinna | 11 | 40,0 | 7,9 | 7,2 | 55,1 |
| Verksmiðjuvinna | 10 | 40,0 | 5,1 | 4,6 | 49,7 |
| Slippvinna | 2 | 40,0 | 8,7 | 6,9 | 55,6 |
| Ýmis alm. vinna | 7 | 40,0 | 5,9 | 9,1 | 55,0 |
| Vegið meðaltal | 100 | 40,0 | 7,1 | 7,3 | 54,4 |
| Aðstoð v/fagvinnu | | | | | |
| Málmsmíðar | 35 | 40,0 | 6,5 | 4,4 | 50,9 |
| Trésmíðar | 38 | 40,0 | 6,9 | 1,1 | 48,0 |
| Bifr. sm. og viðg. | 27 | 40,0 | 6,1 | 8,8 | 54,9 |
| Vegið meðaltal | 100 | 40,0 | 6,5 | 4,3 | 50,8 |
| Vélstjórn | | | | | |
| Bílstjórar | 80 | 40,0 | 4,6 | 11,8 | 56,4 |
| Ýtu-og kranastj. | 20 | 40,0 | 9,6 | 15,6 | 65,2 |
| Vegið meðaltal | 100 | 40,0 | 5,6 | 12,6 | 58,2 |
| Samanvegið | | | | | |
| Alm. verkamannav. | 71 | 40,0 | 7,1 | 7,3 | 54,4 |
| Aðstoð v/fagvinnu | 14 | 40,0 | 6,5 | 4,3 | 50,8 |
| Vélstjórn | 15 | 40,0 | 5,6 | 12,6 | 58,2 |
| | 100 | 40,0 | 6,8 | 7,7 | 54,5 |

Tafla 2.9 — Tímakaupstafla - Ársmeðaltöl 1974.

Iðnaðarmenn

| | Vog | Tímak. í dagv. kr. | Helgid. álag kr. | Eftirv. álag kr. | Næturv. álag kr. | Meðal-tímak. kr. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| Tímavinna | | | | | | |
| Skipasm. og viðg. | 3 | 348,76 | 13,52 | 22,64 | 20,74 | 405,66 |
| Málmsmíðar | 25 | 354,15 | 12,59 | 22,30 | 42,68 | 431,72 |
| Trésmíðar | 10 | 351,92 | 12,20 | 25,28 | 23,65 | 413,05 |
| Húsgagnagerð | 16 | 354,04 | 13,86 | 21,04 | 11,99 | 400,93 |
| Flugvirkjun * | 2 | 503,46 | 20,30 | 11,50 | 81,20 | 616,46 |
| Bifr. sm. og viðg. | 17 | 368,31 | 13,13 | 21,85 | 43,37 | 446,66 |
| Rafvirkjun | 10 | 391,21 | 14,28 | 24,00 | 30,69 | 460,18 |
| Bökunarvinna | 4 | 307,14 | 10,20 | 15,53 | 44,77 | 377,64 |
| Prentun og bókag. | 13 | 365,76 | 14,41 | - | 71,16 | 451,33 |
| | 100 | 362,48 | 13,34 | 19,11 | 38,68 | 433,61 |

Tafla 2.10 — Vinnutímatafla - Ársmeðaltöl 1974.

Iðnaðarmenn

| | Vog | Dvt. | Evt. | Nvt. | Meðalt. vinnust. |
|---|---|---|---|---|---|
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| Skipasm. og viðg. | 3 | 40,0 | 7,5 | 3,9 | 51,4 |
| Málmsmíðar | 25 | 40,0 | 7,0 | 8,6 | 55,6 |
| Trésmíðar | 10 | 40,0 | 8,2 | 4,8 | 53,0 |
| Húsgagnagerð | 16 | 40,0 | 6,8 | 2,3 | 49,1 |
| Flugvirkjun * | 2 | 40,0 | 2,8 | 8,4 | 51,2 |
| Bifr. sm. og viðg. | 17 | 40,0 | 6,6 | 7,1 | 53,7 |
| Rafvirkjun | 10 | 40,0 | 7,0 | 5,2 | 52,2 |
| Bökunarvinna | 4 | 40,0 | 5,8 | 11,1 | 56,9 |
| Prentun og bókag. | 13 | 40,0 | - | 9,0 | 49,0 |
| | 100 | 40,0 | 6,0 | 6,6 | 52,6 |

* Áætlað.

Tafla 2.11 Tímakaupstafla - Ársmeðaltöl 1974.

Verkakonur

| | Vog | Tímak. í dagv. kr. | Helgid. álag kr. | Eftirv. álag kr. | Næturv. álag kr. | Meðal-tímak. kr. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| Fiskvinna | 15 | 211,08 | 7,62 | 11,24 | 16,07 | 246,01 |
| Afgreiðslustörf | 10 | 224,64 | 9,41 | 3,53 | 18,81 | 256,39 |
| Verksmiðjuvinna | 43 | 212,38 | 5,54 | 3,62 | 4,96 | 226,50 |
| Bæjarvinna | 1 | 215,19 | 5,86 | 5,35 | 6,25 | 232,65 |
| Bökunarvinna | 2 | 226,59 | 9,55 | 5,13 | 9,30 | 250,57 |
| Fatasaumur | 19 | 215,12 | 10,77 | 0,40 | 0,16 | 226,45 |
| Prentun og bókag. | 6 | 246,61 | 11,01 | - | 34,10 | 291,72 |
| Ýmis alm. vinna | 4 | 238,34 | 10,89 | 1,57 | 16,81 | 267,61 |
| Vegið meðaltal | 100 | 217,34 | 7,85 | 3,89 | 9,42 | 238,50 |

Tafla 2.12 Vinnutímatafla - Ársmeðaltöl 1974.

Verkakonur

| | Vog | Dvt. | Evt. | Nvt. | Meðal-vinnust. |
|---|---|---|---|---|---|
| | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
| Fiskvinna | 15 | 40,0 | 5,3 | 2,1 | 47,4 |
| Afgreiðslustörf | 10 | 40,0 | 1,1 | 3,9 | 45,0 |
| Verksmiðjuvinna | 43 | 40,0 | 1,6 | 1,0 | 42,6 |
| Bæjarvinna | 1 | 40,0 | 2,0 | 1,2 | 43,2 |
| Bökunarvinna | 2 | 40,0 | 2,1 | 3,1 | 45,2 |
| Fatasaumur | 19 | 40,0 | 0,3 | 0,1 | 40,4 |
| Prentun og bókag. | 6 | 40,0 | - | 7,6 | 47,6 |
| Ýmis alm. vinna | 4 | 40,0 | 0,7 | 3,9 | 44,6 |
| Vegið meðaltal | 100 | 40,0 | 1,7 | 1,8 | 43,5 |

# Tímakaup - Kaupmáttur.

Töflur 3.1, 3.2 og 3.3 sýna greitt tímakaup verkamanna, verkakvenna og iðnaðarmanna samkvæmt úrtaki Kjararannsóknarnefndar, allar tölur eru án orlofs.

Tafla 3.4 sýnir vísitölu framfærslukostnaðar og vísitölu vöru og þjónustu. Ársmeðaltal 1971 er sett = 100.

Töflur 3.5, 3.6 og 3.7 sýna kaupmátt greidds tímakaups verkamanna, verkakvenna og iðnaðarmanna miðað við vísitölu framfærslukostnaðar annars vegar og vísitölu vöru og þjónustu hins vegar.

Í samanburði á kaupmætti fyrir og eftir 1. ársfj. 1972 skal það undirstrikað, að hér er um að ræða kaupmátt tímakaups og verkar því vinnutímastyttingin til hækkunar sem ekki hefði verið ef miðað hefði verið við vikukaup.

Við útreikning á kaupmætti á 2. ársfj. 1974 og síðar kæmi etv. til álita að taka ekki tillit til þeirra hækkana á vísitölu framfærslukostnaðar og vísitölu vöru og þjónustu sem stöfuðu af hækkun söluskatts 25. mars sl., þar sem sú hækkun var talin bætt með lækkun tekjuskatts. Þetta er þó ekki gert hér, af því leiðir að kaupmáttur er hér talinn nokkru lægri en ella.

Þess skal getið að á 3. ársfj. 1972 voru teknar upp nýjar vogir fyrir verka- og iðnaðarmenn. Nýju vogirnar leiddu í ljós að tímak. verkamanna var vanmetið um ca. 1%, en tímak. iðnaðarmanna var fyrir þann tíma ofmetið um ca. 3%.

TÍMAKAUP

VERKAMENN

| TAFLA 3.1 | | Tímak. | Meðaltímakaup | | Hlutfallsleg breyting | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | í dagv. | án hd. | m.hd. | 1. | 2. | 3. |
| | | kr. | kr. | kr. | % | % | % |
| | | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| 1963 | | 32,50 | 38,75 | | - | - | - |
| 1964 | | 41,25 | 48,60 | | 26,9 | 25,4 | - |
| 1965 | | 49,00 | 57,87 | | 18,8 | 19,1 | - |
| 1966 | | 58,82 | 68,82 | 70,20 | 20,0 | 18,9 | - |
| 1967 | | 62,40 | 72,07 | 73,82 | 6,1 | 4,7 | 5,2 |
| 1968 | | 66,12 | 76,19 | 78,28 | 6,0 | 5,7 | 6,0 |
| 1969 | | 76,83 | 86,37 | 88,92 | 16,2 | 13,4 | 13,6 |
| 1970 | | 93,98 | 106,36 | 108,80 | 22,3 | 23,1 | 22,4 |
| 1971 | 1. ársfj. | *105,52* | *116,93* | *118,03* | - | - | - |
| | 2. " | *105,33* | *122,69* | *130,92* | *- 0,2* | *4,9* | *10,9* |
| | 3. " | *106,99* | *122,78* | *122,78* | *1,6* | *0,1* | *- 6,2* |
| | 4. " | *110,64* | *124,43* | *126,07* | *3,4* | *1,3* | *2,7* |
| | Ársm.t. | 107,12 | 121,71 | 124,45 | 14,0 | 14,4 | 14,4 |
| 1972 | 1. ársfj. | *125,58* | *142,54* | *145,26* | *13,5* | *14,6* | *15,2* |
| | 2. " | *134,83* | *159,81* | *166,71* | *7,4* | *12,1* | *14,8* |
| | 3. " | *145,73* | *165,99* | *165,99* | *8,1* | *3,9* | *- 0,4* |
| | 4. " | *149,93* | *172,22* | *175,45* | *2,9* | *3,8* | *5,7* |
| | Ársm.t. | 139,02 | 160,14 | 163,35 | 29,8 | 31,6 | 31,3 |
| 1973 | 1. ársfj. | *152,80* | *173,89* | *177,15* | *1,9* | *1,0* | *1,0* |
| | 2. " | *168,36* | *200,62* | *209,36* | *10,2* | *15,4* | *18,2* |
| | 3. " | *178,23* | *209,48* | *209,48* | *5,9* | *4,4* | *0,1* |
| | 4. " | *192,19* | *227,25* | *232,70* | *7,8* | *8,5* | *11,1* |
| | Ársm.t. | 172,90 | 202,81 | 207,17 | 24,4 | 26,6 | 26,8 |
| 1974 | 1. ársfj. | *229,85* | *264,80* | *267,05* | *19,6* | *16,5* | *14,8* |
| | 2. " | *265,90* | *318,52* | *340,73* | *15,7* | *20,3* | *27,6* |
| | 3. " | *269,77* | *313,69* | *313,69* | *1,5* | *- 1,5* | *÷ 7,9* |
| | 4. " | *300,37* | *349,84* | *359,45* | *11,3* | *11,5* | *14,6* |
| | Ársm.t. | 266,47 | 311,71 | 320,23 | 54,1 | 53,7 | 54,6 |

TÍMAKAUP
VERKAKONUR

| TAFLA 3.2 | | Tímak. í dagv. kr. | Meðaltímakaup án hd. kr. | Meðaltímakaup m.hd. kr. | Hlutfallsleg breyting 1. % | Hlutfallsleg breyting 2. % | Hlutfallsleg breyting 3. % |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| 1966 | | 47,04 | 49,62 | 50,86 | - | - | - |
| 1967 | | 52,20 | 54,31 | 55,88 | 11,0 | 9,5 | 9,9 |
| 1968 | | 55,04 | 57,21 | 59,32 | 5,4 | 5,3 | 6,2 |
| 1969 | | 63,94 | 66,55 | 69,06 | 16,2 | 16,3 | 16,4 |
| 1970 | | 79,41 | 82,04 | 84,61 | 24,2 | 23,3 | 22,5 |
| 1971 | 1. ársfj. | 86,05 | 88,47 | 89,54 | - | - | - |
| | 2. " | 88,60 | 93,36 | 102,28 | 3,0 | 5,5 | 14,2 |
| | 3. " | 95,69 | 98,96 | 98,96 | 8,0 | 6,0 | - 3,2 |
| | 4. " | 93,72 | 98,46 | 99,84 | - 2,1 | - 0,5 | 0,9 |
| | Ársmeðalt. | 91,02 | 94,81 | 97,66 | 14,6 | 15,6 | 15,4 |
| 1972 | 1. ársfj. | 110,20 | 114,55 | 117,02 | 17,6 | 16,3 | 17,2 |
| | 2. " | 119,15 | 125,20 | 131,94 | 8,1 | 9,3 | 12,8 |
| | 3. " | 124,74 | 129,52 | 129,52 | 4,7 | 3,5 | - 1,8 |
| | 4. " | 124,86 | 132,06 | 135,29 | 0,1 | 2,0 | 4,5 |
| | Ársmeðalt. | 119,74 | 125,33 | 128,44 | 31,6 | 32,2 | 31,5 |
| 1973 | 1. ársfj. | 127,25 | 133,37 | 136,15 | 1,9 | 1,0 | 0,6 |
| | 2. " | 140,19 | 147,53 | 155,55 | 10,2 | 10,6 | 14,2 |
| | 3. " | 150,89 | 157,94 | 157,94 | 7,6 | 7,1 | 1,5 |
| | 4. " | 161,49 | 172,08 | 177,17 | 7,0 | 9,0 | 12,2 |
| | Ársmeðalt. | 144,95 | 152,73 | 156,70 | 21,1 | 21,9 | 22,0 |
| 1974 | 1. ársfj. | 197,36 | 212,95 | 214,96 | 22,2 | 23,8 | 21,3 |
| | 2. " | 215,68 | 226,02 | 247,38 | 9,3 | 6,1 | 15,1 |
| | 3. " | 217,76 | 228,12 | 228,12 | 1,0 | 1,0 | - 7,8 |
| | 4. " | 238,55 | 255,49 | 263,55 | 9,5 | 12,0 | 15,5 |
| | Ársmeðalt. | 217,34 | 230,65 | 238,50 | 49,9 | 51,0 | 52,2 |

TÍMAKAUP

IÐNAÐARMENN

| TAFLA 3.3 | | Tímak. í dagv. kr. | Meðaltímakaup án hd. kr. | Meðaltímakaup m.hd. kr. | Hlutfallsleg breyting 1. % | Hlutfallsleg breyting 2. % | Hlutfallsleg breyting 3. % |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. |
| 1963 | | 42,50 | 46,70 | 48,00 | - | - | - |
| 1964 | | 52,35 | 58,85 | 60,50 | 23,2 | 26,0 | 26,0 |
| 1965 | | 62,60 | 72,40 | 74,42 | 19,6 | 23,0 | 23,0 |
| 1966 | | 77,66 | 88,67 | 90,82 | 24,1 | 22,5 | 22,0 |
| 1967 | | 81,38 | 92,24 | 94,63 | 4,8 | 4,0 | 4,2 |
| 1968 | | 85,76 | 95,80 | 98,88 | 5,4 | 3,9 | 4,5 |
| 1969 | | 96,53 | 106,24 | 109,85 | 12,6 | 10,9 | 11,1 |
| 1970 | | 120,85 | 133,50 | 137,05 | 25,2 | 25,7 | 24,8 |
| 1971 | 1. ársfj. | *135,89* | *150,71* | *152,33* | - | - | - |
| | 2. " | *139,30* | *154,31* | *167,71* | *2,5* | *2,4* | *10,1* |
| | 3. " | *146,77* | *165,00* | *165,00* | *5,4* | *6,9* | *- 1,6* |
| | 4. " | *147,86* | *166,17* | *169,90* | *0,7* | *0,7* | *3,0* |
| | Ársm.t. | 142,46 | 159,05 | 163,74 | 17,9 | 19,1 | 19,5 |
| 1972 | 1. ársfj. | *167,83* | *188,09* | *192,25* | *13,5* | *13,2* | *13,2* |
| | 2. " | *178,96* | *204,92* | *215,94* | *6,6* | *8,9* | *12,3* |
| | 3. " | *187,66* | *213,20* | *213,20* | *4,9* | *4,0* | *- 1,3* |
| | 4. " | *192,27* | *219,71* | *224,31* | *2,5* | *3,1* | *5,2* |
| | Ársm.t. | 181,68 | 206,48 | 211,42 | 27,5 | 29,8 | 29,1 |
| 1973 | 1. ársfj. | *195,95* | *222,51* | *227,38* | *1,9* | *1,3* | *1,4* |
| | 2. " | *216,55* | *250,35* | *264,13* | *10,5* | *12,5* | *16,2* |
| | 3. " | *234,61* | *271,02* | *271,02* | *8,3* | *8,3* | *2,6* |
| | 4. " | *258,71* | *298,78* | *307,82* | *10,3* | *10,2* | *13,6* |
| | Ársm.t. | 226,45 | 260,67 | 267,59 | 24,6 | 26,2 | 26,6 |
| 1974 | 1. ársfj. | *298,94* | *339,65* | *343,04* | *15,6* | *13,7* | *11,4* |
| | 2. " | *374,54* | *444,82* | *480,60* | *25,3* | *31,0* | *40,1* |
| | 3. " | *377,49* | *436,53* | *436,53* | *0,8* | *- 1,9* | *- 9,2* |
| | 4. " | *398,93* | *460,08* | *474,26* | *5,7* | *5,4* | *8,6* |
| | Ársm.t. | 362,48 | 420,27 | 433,61 | 60,1 | 61,2 | 62,0 |

Línurit 3.1

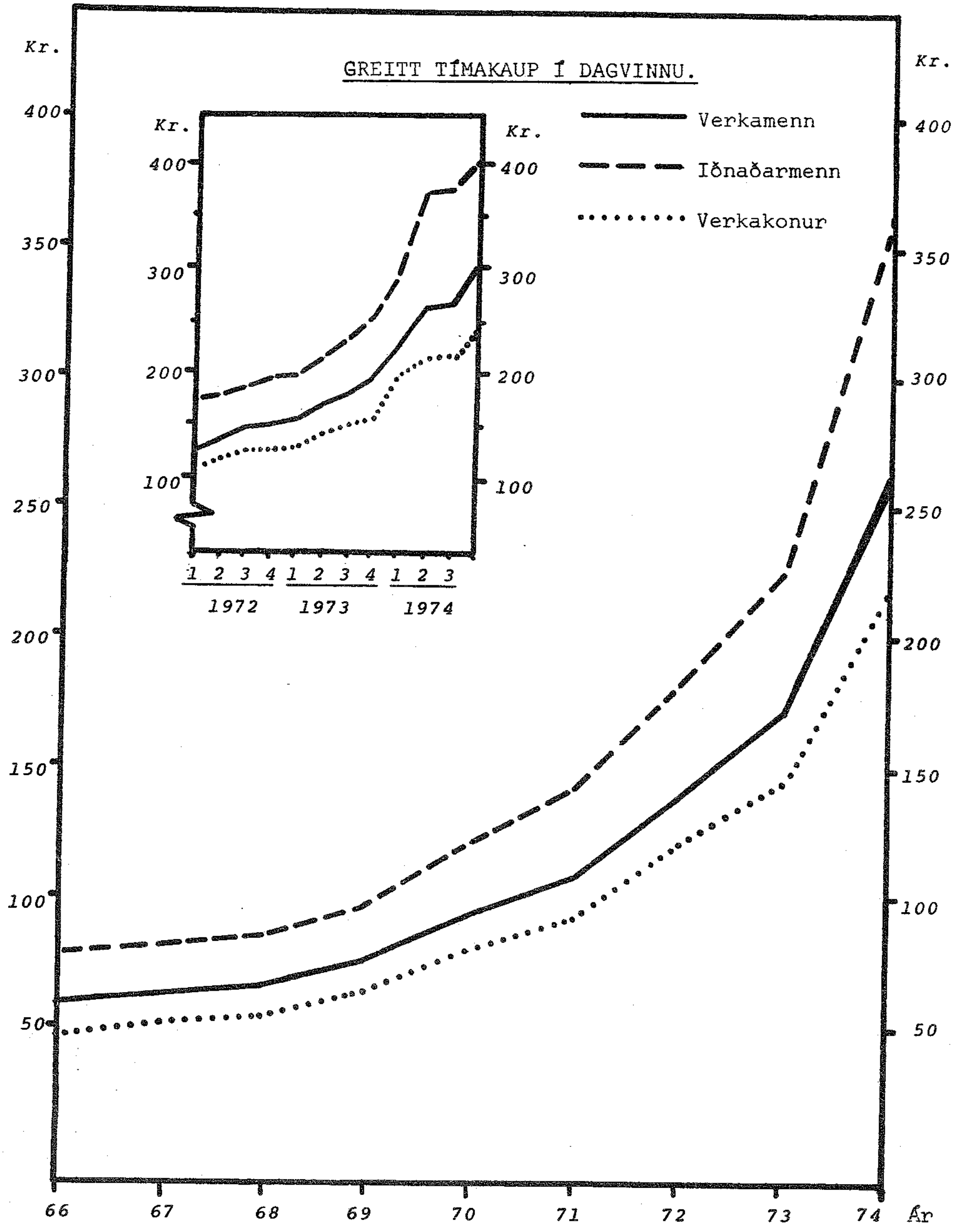
GREITT TÍMAKAUP Í DAGVINNU.
Kr.
Kr.
Verkamenn
Iðnaðarmenn
Verkakonur
400
350
300
250
200
150
100
50
1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3
1972 1973 1974
66 67 68 69 70 71 72 73 74 Ár

Línurit 3.2

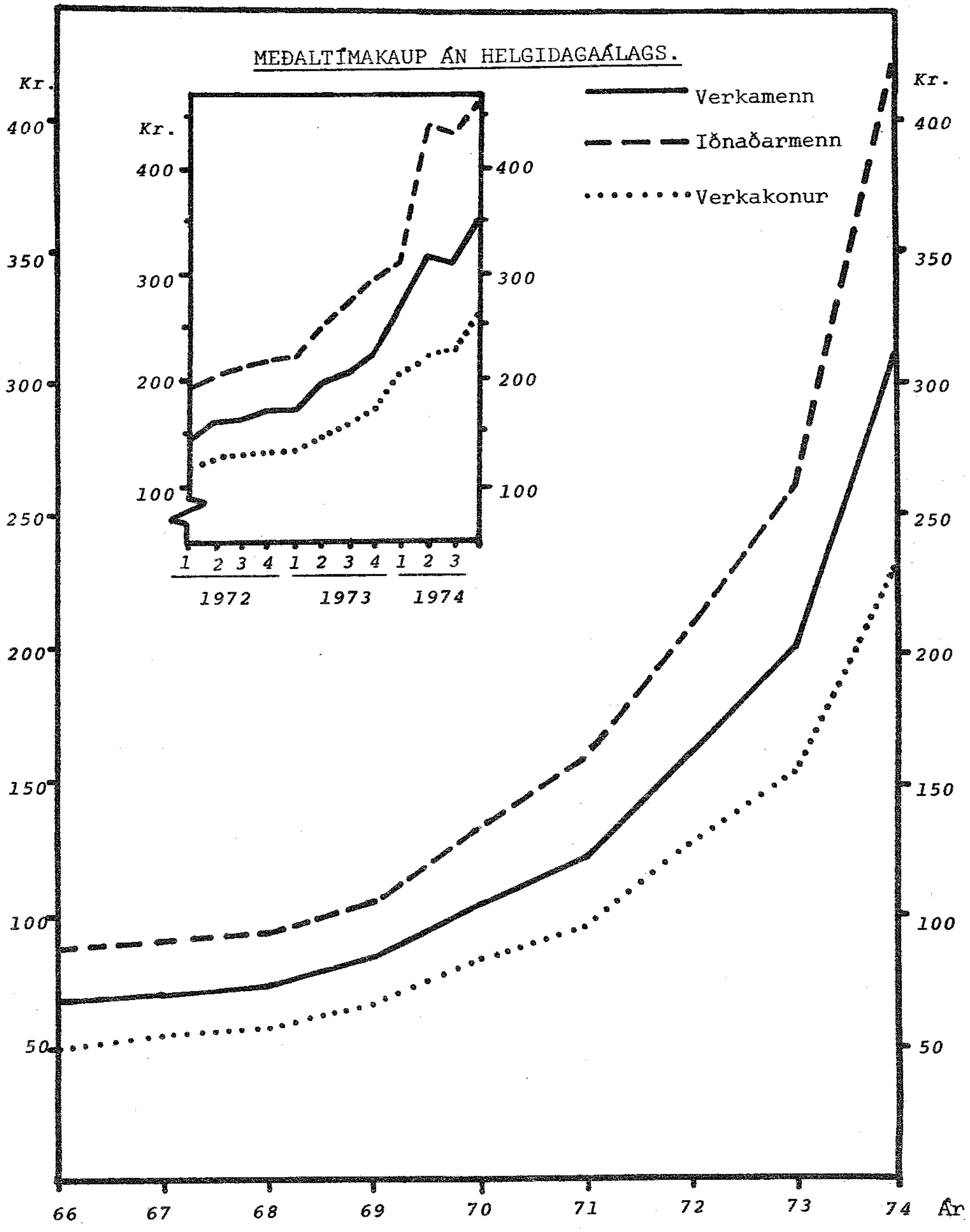
MEÐALTÍMAKAUP ÁN HELGIDAGAÁLAGS.
Kr.
400
350
300
250
200
150
100
50
Verkamenn
Iðnaðarmenn
Verkakonur
Kr.
400
300
200
100
1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3
1972
1973
1974
66
67
68
69
70
71
72
73
74
Ár

VÍSITÖLUR

1971 = 100

| TAFLA 3.4 | | Framf. kostn. | Vörur og þjónusta | Hækkun % 1. | 2. |
|---|---|---|---|---|---|
| | | 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1963 | | 40,5 | 38,0 | - | - |
| 1964 | | 48,3 | 45,4 | 19,3 | 19,5 |
| 1965 | | 51,7 | 48,7 | 7,0 | 7,3 |
| 1966 | | 57,2 | 54,9 | 10,6 | 12,7 |
| 1967 | | 59,2 | 56,8 | 3,5 | 3,5 |
| 1968 | | 68,3 | 65,7 | 15,4 | 15,7 |
| 1969 | | 83,1 | 81,5 | 21,7 | 24,0 |
| 1970 | | 94,1 | 93,2 | 13,2 | 14,4 |
| 1971 | 1. ársfj. | *99,2* | *98,9* | - | - |
| | 2. " | *100,0* | *99,8* | *0,8* | *0,9* |
| | 3. " | *99,8* | *99,9* | - *0,2* | *0,1* |
| | 4. " | *101,0* | *101,4* | *1,2* | *1,5* |
| | Ársm.t. | 100,0 | 100,0 | 6,3 | 7,3 |
| 1972 | 1. ársfj. | *103,5* | *107,3* | *2,5* | *5,8* |
| | 2. " | *111,1* | *114,8* | *7,3* | *7,0* |
| | 3. " | *113,3* | *117,1* | *2,0* | *2,0* |
| | 4. " | *113,9* | *118,6* | *0,5* | *1,3* |
| | Ársm.t. | 110,5 | 114,5 | 10,5 | 14,5 |
| 1973 | 1. ársfj. | *121,6* | *127,9* | *6,8* | *7,8* |
| | 2. " | *131,3* | *140,0* | *8,0* | *9,5* |
| | 3. " | *137,7* | *146,2* | *4,9* | *4,4* |
| | 4. " | *148,9* | *156,7* | *8,1* | *7,2* |
| | Ársm.t. | 134,9 | 142,7 | 22,1 | 24,6 |
| 1974 | 1. ársfj. | *164,6* | *174,4* | *10,5* | *11,3* |
| | 2. " | *184,7* | *194,9* | *12,2* | *11,8* |
| | 3. " | *197,8* | *205,7* | *7,1* | *5,5* |
| | 4. " | *222,5* | *236,6* | *12,5* | *15,0* |
| | Ársm.t. | 192,4 | 202,9 | 42,8 | 42,2 |

Ath: Vísitölurnar eru hér reiknaðar út sem ársmeðaltal og ársfjórðungsmeðaltal, miðað við stöðu þeirra í miðjum mánuði. Endanlegar tölur liggja nú fyrir, og eru 1, 2 og 3. ársfj. 1974 leiðréttir samkvæmt því.

KAUPMÁTTUR

VERKAMENN

| TAFLA 3.5 | | Kaupm. miðað við vísit.framf.kostn. | | Kaupm.miðað við vísit.v.og þjón. | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | tímak. í dagv. | meðaltk. án hd. | tímak. í dagv. | meðaltk. án hd. |
| | | 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1963 | | 74,8 | 78,5 | 79,7 | 83,7 |
| 1964 | | 79,7 | 82,6 | 84,8 | 87,9 |
| 1965 | | 88,4 | 91,9 | 93,8 | 97,5 |
| 1966 | | 96,0 | 98,8 | 100,0 | 102,9 |
| 1967 | | 98,5 | 100,0 | 102,6 | 104,2 |
| 1968 | | 90,3 | 91,7 | 93,9 | 95,3 |
| 1969 | | 86,3 | 85,4 | 88,0 | 87,1 |
| 1970 | | 93,1 | 92,7 | 93,9 | 93,6 |
| 1971 | 1. ársfj. | *99,3* | *96,9* | *99,6* | *97,2* |
| | 2. " | *98,3* | *100,8* | *98,5* | *101,0* |
| | 3. " | *100,1* | *101,1* | *100,0* | *101,0* |
| | 4. " | *102,3* | *101,2* | *101,9* | *100,8* |
| | Ársmeðaltal | 100,0 | 100,0 | 100,0 | 100,0 |
| 1972 | 1. ársfj. | *113,2* | *113,1* | *109,2* | *109,1* |
| | 2. " | *113,3* | *118,2* | *109,7* | *114,4* |
| | 3. " | *120,0* | *120,4* | *116,1* | *116,5* |
| | 4. " | *122,9* | *124,2* | *118,0* | *119,3* |
| | Ársmeðaltal | 117,4 | 119,1 | 113,3 | 114,9 |
| 1973 | 1. ársfj. | *117,3* | *117,5* | *111,5* | *111,7* |
| | 2. " | *119,7* | *125,5* | *112,3* | *117,7* |
| | 3. " | *120,8* | *125,0* | *113,8* | *117,7* |
| | 4. " | *120,5* | *125,4* | *114,5* | *119,1* |
| | Ársmeðaltal | 119,6 | 123,5 | 113,1 | 116,8 |
| 1974 | 1. ársfj. | *130,4* | *132,2* | *123,0* | *124,8* |
| | 2. " | *134,4* | *141,7* | *127,4* | *134,3* |
| | 3. " | *127,3* | *130,3* | *122,4* | *125,3* |
| | 4. " | *126,0* | *129,2* | *118,5* | *121,5* |
| | Ársmeðaltal | 129,3 | 133,1 | 122,6 | 126,2 |

KAUPMÁTTUR
VERKAKONUR

| TAFLA 3.6 | | Kaupm. miðað við vísit. framf.kostn. | | Kaupm. miðað við vísit. vöru og þjón. | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | tímak. í dagv. | meðaltk. án hd. | tímak. í dagv. | meðaltk. án hd. |
| | | 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1966 | | 90,4 | 91,6 | 94,2 | 95,4 |
| 1967 | | 97,0 | 96,8 | 101,1 | 100,9 |
| 1968 | | 88,6 | 88,3 | 92,1 | 91,8 |
| 1969 | | 84,5 | 84,5 | 86,1 | 86,1 |
| 1970 | | 92,7 | 91,9 | 93,6 | 92,8 |
| 1971 | 1. ársfj. | *95,4* | *94,1* | *95,7* | *94,4* |
| | 2. " | *97,3* | *98,5* | *97,5* | *98,7* |
| | 3. " | *105,3* | *104,6* | *105,2* | *104,5* |
| | 4. " | *102,0* | *102,8* | *101,6* | *102,4* |
| | Ársmeðalt. | 100,0 | 100,0 | 100,0 | 100,0 |
| 1972 | 1. ársfj. | *117,0* | *116,7* | *112,9* | *112,6* |
| | 2. " | *117,8* | *118,8* | *114,0* | *115,0* |
| | 3. " | *120,9* | *120,6* | *117,0* | *116,7* |
| | 4. " | *120,5* | *122,3* | *115,7* | *117,5* |
| | Ársmeðalt. | 119,1 | 119,6 | 114,9 | 115,5 |
| 1973 | 1. ársfj. | *115,0* | *115,7* | *109,3* | *110,0* |
| | 2. " | *117,3* | *118,5* | *110,0* | *111,1* |
| | 3. " | *120,4* | *121,0* | *113,4* | *114,0* |
| | 4. " | *119,1* | *121,9* | *113,2* | *115,8* |
| | Ársmeðalt. | 118,1 | 119,4 | 111,6 | 112,9 |
| 1974 | 1. ársfj. | *131,7* | *136,5* | *124,3* | *128,8* |
| | 2. " | *128,3* | *129,1* | *121,6* | *122,3* |
| | 3. " | *120,9* | *121,6* | *116,3* | *117,0* |
| | 4. " | *117,8* | *121,1* | *110,8* | *113,9* |
| | Ársmeðalt. | 124,1 | 126,4 | 117,7 | 119,9 |

KAUPMÁTTUR

IÐNAÐARMENN

| TAFLA 3.7 | | Kaupm. miðað við vísit. framf.kostn. | | Kaupm. miðað við vísit.vöru og þjón. | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | tímak. í dagv. | meðaltk. án hd. | tímak. í dagv. | meðaltk. án hd. |
| | | 1. | 2. | 3. | 4. |
| 1963 | | 73,6 | 74,6 | 78,4 | 79,5 |
| 1964 | | 76,0 | 78,7 | 80,8 | 83,7 |
| 1965 | | 84,9 | 90,5 | 90,1 | 96,1 |
| 1966 | | 95,3 | 99,8 | 99,3 | 104,0 |
| 1967 | | 96,5 | 100,5 | 100,5 | 104,8 |
| 1968 | | 88,1 | 91,1 | 91,6 | 94,7 |
| 1969 | | 81,6 | 83,2 | 83,2 | 84,8 |
| 1970 | | 90,0 | 90,2 | 90,8 | 90,7 |
| 1971 | 1. ársfj. | *96,2* | *95,6* | *96,5* | *95,9* |
| | 2. " | *97,8* | *97,0* | *98,0* | *97,2* |
| | 3. " | *103,2* | *103,9* | *103,1* | *103,8* |
| | 4. " | *102,8* | *103,5* | *102,4* | *103,1* |
| | Ársm.t. | 100,0 | 100,0 | 100,0 | 100,0 |
| 1972 | 1. ársfj. | *113,8* | *114,3* | *109,8* | *110,3* |
| | 2. " | *113,1* | *115,9* | *109,4* | *112,2* |
| | 3. " | *116,2* | *118,3* | *112,5* | *114,4* |
| | 4. " | *118,5* | *121,2* | *113,8* | *116,4* |
| | Ársm.t. | 115,4 | 117,5 | 111,4 | 113,4 |
| 1973 | 1. ársfj. | *113,2* | *115,0* | *107,6* | *109,4* |
| | 2. " | *115,8* | *119,9* | *108,6* | *112,4* |
| | 3. " | *119,6* | *123,7* | *112,7* | *116,6* |
| | 4. " | *122,0* | *126,2* | *115,9* | *119,9* |
| | Ársm.t. | 117,8 | 121,5 | 111,4 | 114,9 |
| 1974 | 1. ársfj. | *127,5* | *129,7* | *120,3* | *122,4* |
| | 2. " | *142,3* | *151,4* | *134,9* | *143,5* |
| | 3. " | *134,0* | *138,8* | *128,8* | *133,4* |
| | 4. " | *125,9* | *130,1* | *118,4* | *122,3* |
| | Ársm.t. | 132,2 | 137,3 | 125,4 | 130,2 |

Línurit 3.3

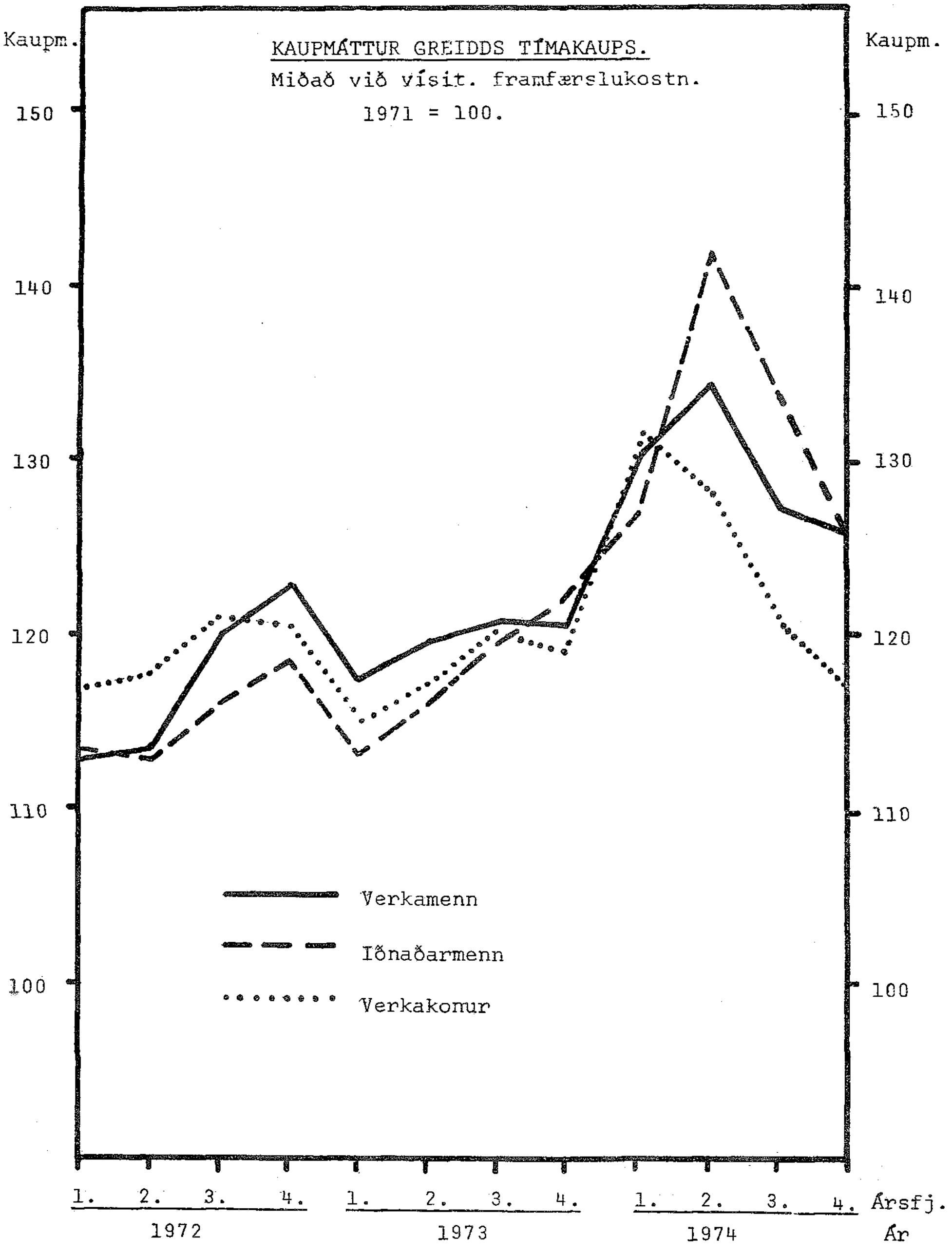
Kaupm.
KAUPMÁTTUR GREIDDS TÍMAKAUPS.
Miðað við vísit. framfærslukostn.
1971 = 100.
Kaupm.
150
140
130
120
110
100
Verkamenn
Iðnaðarmenn
Verkakonur
1. 2. 3. 4.
1972
1. 2. 3. 4.
1973
1. 2. 3. 4.
1974
Ársfj.
Ár

Línurit 3.4

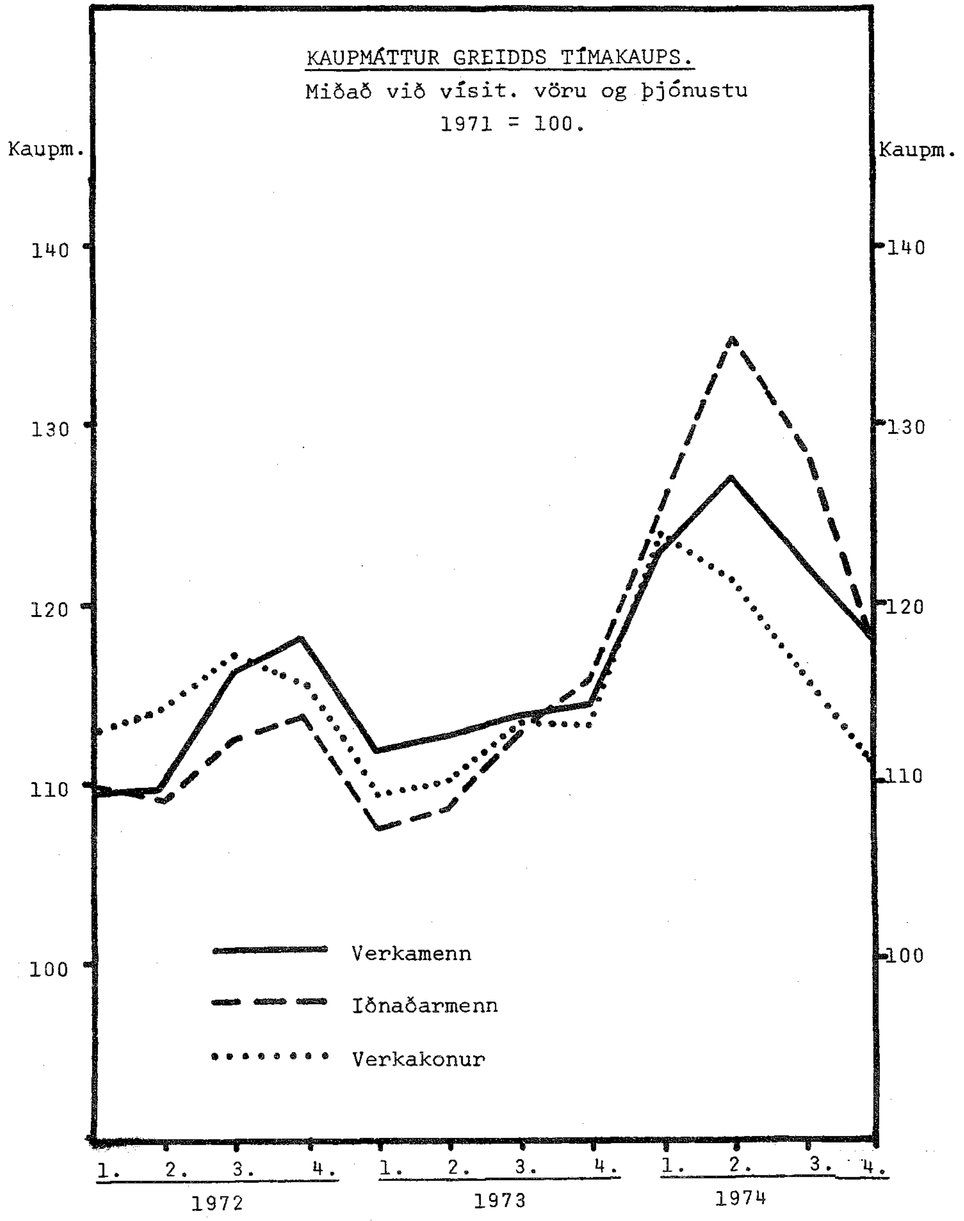
KAUPMÁTTUR GREIDDS TÍMAKAUPS.
Miðað við vísit. vöru og þjónustu
1971 = 100.
Kaupm.
Kaupm.
140
130
120
110
100
Verkamenn
Iðnaðarmenn
Verkakonur
1. 2. 3. 4.
1972
1. 2. 3. 4.
1973
1. 2. 3. 4.
1974

Nokkrir liðir úr vísitölu framfærslukostnaðar (jan.1968 = 100)

| Tafla 4.1 | | Mat-vörur | Eigin bifreið | Hús-næði | Framf.vísit. í heild |
|---|---|---|---|---|---|
| febr. | 1972 | 164 | 178 | 123 | 157 |
| maí | " | 182 | 192 | 136 | 170 |
| ág. | " | 188 | 195 | 146 | 175 |
| nóv. | " | 189 | 196 | 147 | 176 |
| febr. | 1973 | 193 | 212 | 149 | 183 |
| maí | " | 230 | 228 | 155 | 201 |
| ág. | " | 240 | 239 | 164 | 210 |
| nóv. | " | 267 | 246 | 167 | 226 |
| febr. | 1974 | 291 | 255 | 171 | 242 |
| maí | " | 364 | 320 | 189 | 289 |
| ág. | " | 323 | 351 | 207 | 297 |
| nóv. | " | 404 | 414 | 214 | 342 |
| febr. | 1975 | 459 | 437 | 224 | 372 |

Liðurinn matvörur samanstendur af eftirfarandi atriðum: Brauð, kex, mjölvara, fiskur, fiskvörur, kjöt, kjötvörur, mjólk, mjólkurvörur, feitmeti, egg, ávextir og aðrar matvörur.
Húsnæðisliðurinn, í honum eru ýmsir kostnaðarliðir eins og viðhald, fasteignagjöld, fjármagnskostnaður o.fl.
Í febr. 1975 var matvara 32,9% af allri framfærsluvísitölunni, eigin bifreið 10,2% og húsnæði 9,7%.

Línurit 4.1

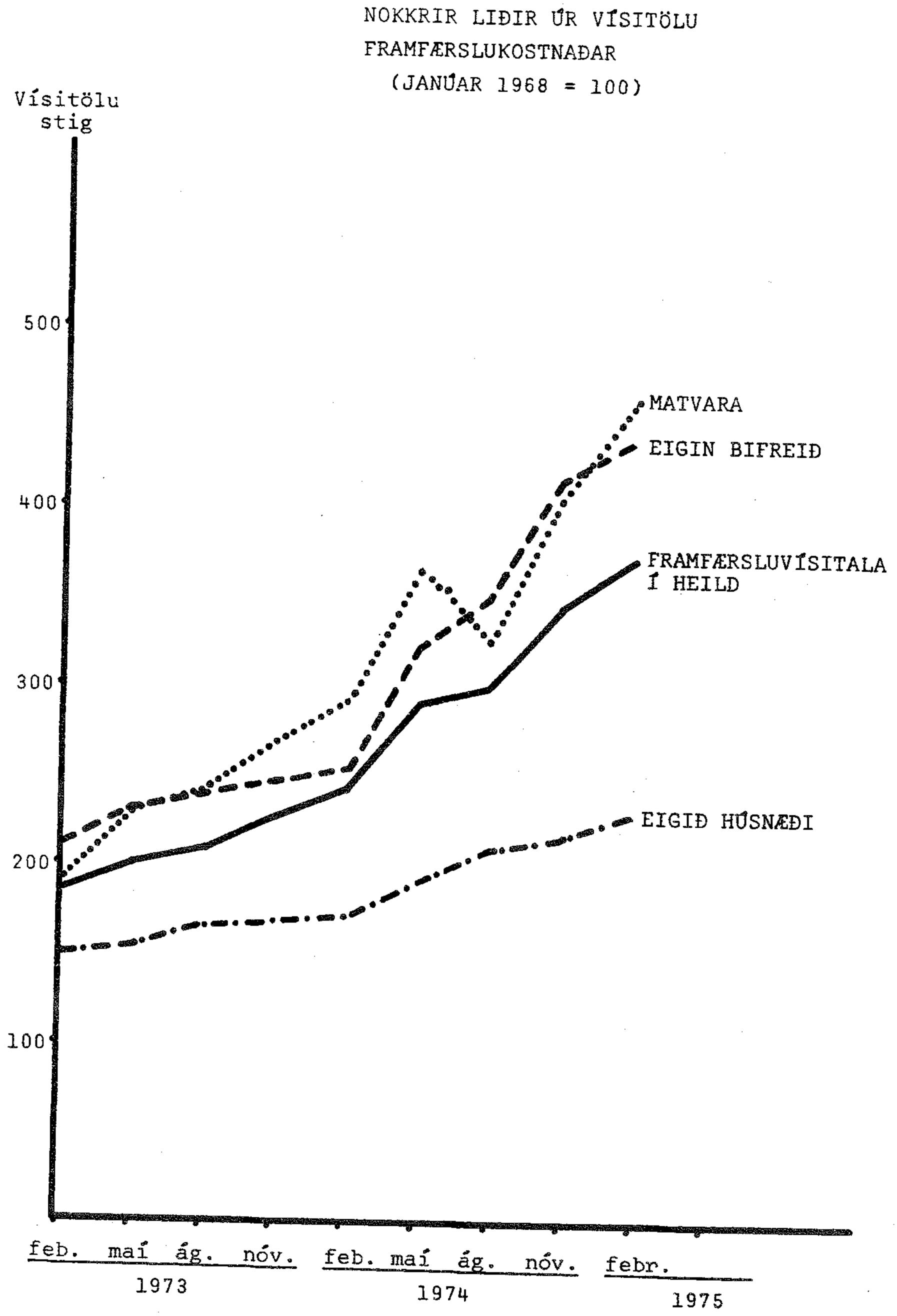
NOKKRIR LIÐIR ÚR VÍSITÖLU
FRAMFÆRSLUKOSTNAÐAR
(JANÚAR 1968 = 100)
Vísitölu
stig
500
400
300
200
100
MATVARA
EIGIN BIFREIÐ
FRAMFÆRSLUVÍSITALA
Í HEILD
EIGIÐ HÚSNÆÐI
feb. maí ág. nóv. feb. maí ág. nóv. febr.
1973
1974
1975

Vísitala byggingarkostnaðar.
(1. október 1955 = 100).

| Tafla 4.2 | Hreinir vinnu-liðir | Hreinir efnis liðir | Blandaðir efnis og vinnuliðir | Annar bygg-ingarkostn-aður | Byggingar-kostnaður í heild |
|---|---|---|---|---|---|
| febr. 1972 | 592 | 553 | 612 | 752 | 603 |
| júní " | 715 | 590 | 668 | 800 | 683 |
| okt. " | 715 | 597 | 680 | 814 | 689 |
| febr. 1973 | 715 | 635 | 699 | 875 | 708 |
| júní " | 863 | 800 | 839 | 967 | 853 |
| okt. " | 923 | 870 | 897 | 1012 | 913 |
| febr. 1974 | 986 | 986 | 969 | 1159 | 998 |
| júní " | 1297 | 1316 | 1198 | 1429 | 1290 |
| okt. " | 1340 | 1720 | 1340 | 1660 | 1455 |
| febr. 1975 | 1379 | 1859 | 1440 | 2045 | 1563 |

Blandaðir efnisliðir samanstanda af eftirfarandi atriðum: Málun, raflögn o.fl., dúkalögn o.fl. hitalögn og hreinlætistækjum. Annar byggingarkostnaður er: teiknivinna, smávörur, vélavinna, akstur.
Í febr. 1975 voru hreinir efnisliðir 26,9% af heildarbyggingarkostnaði, hreinir vinnuliðir 39,2%, blandaðir efnis- og vinnuliðir 21,9% og annar byggingarkostnaður 12,0%.

Línurit 4.2

VÍSITALA BYGGINGARKOSTNAÐAR
(1. okt. 1955 = 100)

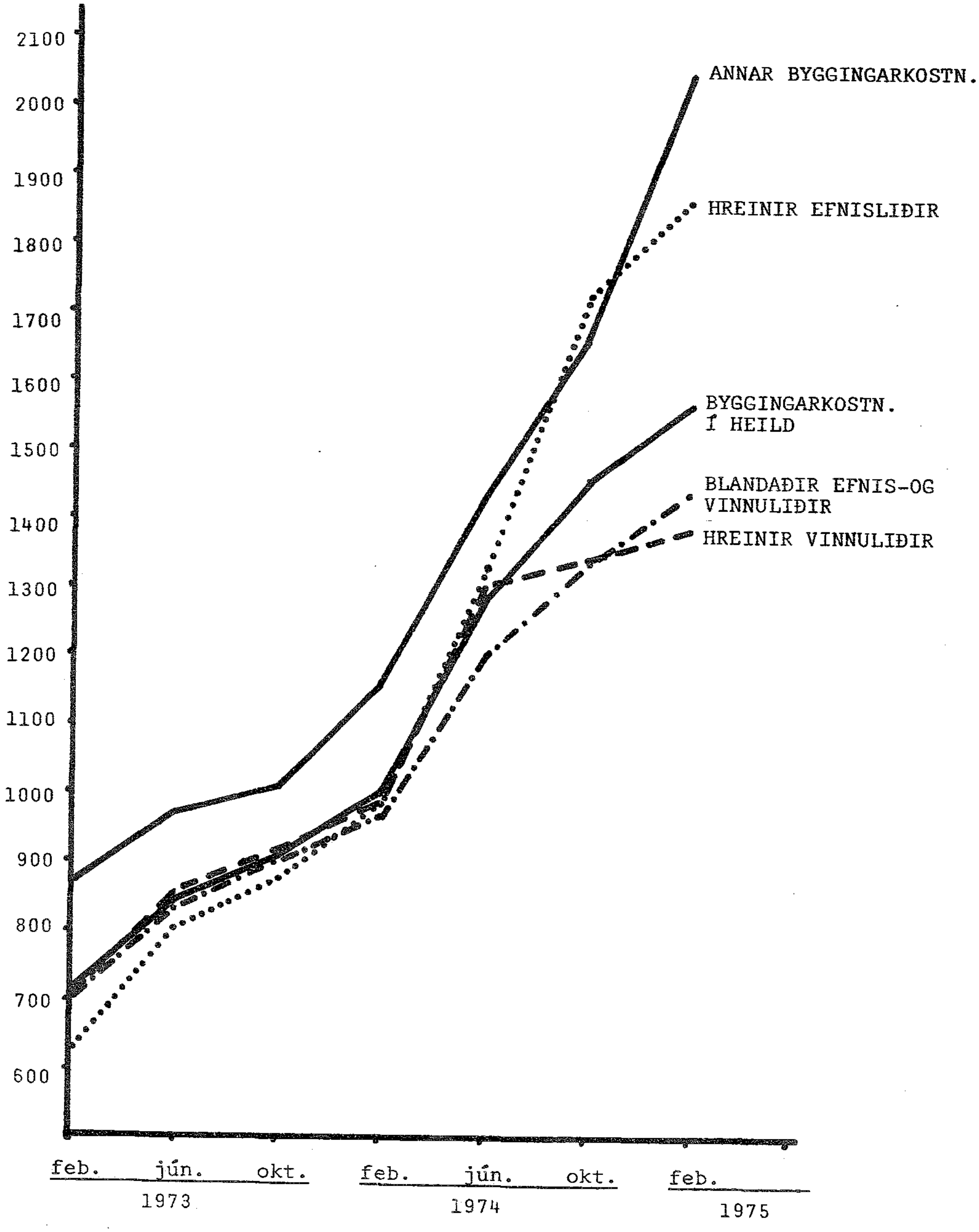

## Vog fyrir samningsbundna kauptaxta Verkamannafélagsins Dagsbrúnar.

Á undanförnum árum hefur Kjararannsóknarnefnd fylgst með kauptöxtum ýmissa verkalýðsfélaga. Til þess að geta fundið út vegið meðaltaxtakaup félaga í ákveðnu verkalýðsfélagi er nauðsynlegt að vita fjölda þeirra, sem laun eiga að taka samkvæmt viðkomandi töxtum.

Ný vog til þess að vega saman taxta Dagsbrúnar var síðast reiknuð út í júní 1972 og birt í 21.fréttabréfi nefndarinnar.

Vegna mikilla taxtatilfærslna í samningunum 26. febr. 1974 var ljóst að gera þyrfti á ný könnun á fjölda þeirra, sem kaup tækju samkvæmt hinum einstöku töxtum.

Könnun þessi var unnin á þann hátt, að úrtak 1200 félaga var tekið úr félagaskrá Dagsbrúnar, og síðan kannað hjá atvinnurekendum hvaða störf viðkomandi verkamenn hefðu með höndum.

Á þann hátt tókst að kanna hvaða störfum 808 félagar í Dagsbrún gegndu. Þeim var síðan raðað niður á kauptaxtana, eftir því sem við átti. En fjöldi félaga í Dagsbrún á síðastliðnu ári var um 3400.

Starfsmönnum Áburðarverksmiðju ríkisins, Eimskipafélags Íslands, Mjólkursamsölunnar og Reykjavíkurborgar var raðað í taxta samkvæmt samningum Dagsbrúnar við þessa aðila. Þá var og mánaðarkaupsmönnum raðað sérstaklega, en öðrum var raðað eftir hinum 7 almennu töxtum Dagsbrúnar. Þegar taxtarnir eru vegnir saman kemur í ljós, að vegið meðaltaxtakaup verkamanns í Reykjavík miðað við kauptaxta 1. des. 1974 er 242,40.

Á töflu 5.1 má sjá hvernig hinir ýmsu verkamenn skiptast á kauptaxtana. Á töflu 5.2 eru starfsmenn Eimskipafélags Íslands og Reykjavíkurborgar ekki taldir sérstaklega heldur felldir inn í almennu taxtana.

Tafla 5.1

Vog fyrir Verkamannafélagið Dagsbrún.

| Kauptaxti<br>Almennur taxti | Fjöldi í úrtaki | % fjöldi úrtaka |
|---|---|---|
| 3. taxti | 57 | 7,1 |
| 4. taxti | 143 | 17,7 |
| 5. taxti | 71 | 8,8 |
| 6. taxti | 44 | 5,5 |
| 7. taxti | 93 | 11,5 |
| 8. taxti | 69 | 8,5 |
| 8. taxti + 10% | 14 | 1,7 |
| Samtals | 491 | 60,8 |
| **Sérstakir taxtar** | | |
| Áburðarverksmiðja ríkisins | 26 | 3,2 |
| Eimskipafél. Ísl. | 120 | 14,8 |
| Mjólkursamsalan | 23 | 2,9 |
| Reykjavíkurborg | 77 | 9,5 |
| Mánaðarkaup verkam. | 71 | 8,8 |
| Samtals | 317 | 39,2 |
| Alls | 808 | 100,0 |

Tafla 5.2

Vog fyrir Verkamannafélagið Dagsbrún 1)

| Kauptaxti | Fjöldi í úrtaki | % fjöldi úrtaka |
|---|---|---|
| 3. taxti | 75 | 9,3 |
| 4. taxti | 146 | 18,1 |
| 5. taxti | 196 | 24,2 |
| 6. taxti | 79 | 9,8 |
| 7. taxti | 96 | 11,8 |
| 8. taxti | 73 | 9,0 |
| 8. taxti + 10% | 23 | 2,9 |
| Mjólkursamsalan | 23 | 2,9 |
| Mánaðark. verkam. | 71 | 8,8 |
| Áburðarverksmiðjan | 26 | 3,2 |
| | 808 | 100,0 |

1) Verkamenn hjá Eimskipafélagi Íslands og Reykjavíkurborg taldir í almenna taxtanum.

## Skráð atvinnuleysi 1972 - 1975.

Á undanförnum árum hafa birst í fréttabréfum Kjararannsóknarnefndar upplýsingar um fjölda atvinnulausra á landinu öllu og einnig skiptingin á kaupstaði og sýslur. Þá hefur og verið birt ársfjórðungsleg skráning atvinnulausra í Reykjavík allt aftur til ársins 1929, og yfirlit yfir fjölda þeirra atvinnuleysisdaga, sem Atvinnuleysistryggingasjóður hefur greitt bætur fyrir. Áætlað er að halda áfram birtingu slíkra upplýsinga, en birta auk þess í hverju fréttabréfi yfirlit yfir fjölda skráðra atvinnulausra í lok hvers mánaðar, sem í aðalatriðum byggist á fjölda atvinnulausra eftir kjördæmum. Reykjavík, Seltjarnarnes, Kópavogur, Garðahreppur, Hafnarfjörður og Mosfellshreppur eru þó talin ein heild, þótt þar sé um að ræða eitt kjördæmi og hluta af öðru. Einnig eru Vestmannaeyjar taldar sér, þótt þær séu hluti af Suðurlandskjördæmi. Þá eru Drangsnes og Hólmavík talin til Norðurlands vestra, þó þau kauptún tilheyri Vestfjarðakjördæmi. Þessar undantekningar eru gerðar þar sem líta má á Reykjavíkursvæðið sem eina heild, og eðlilegra er að telja Vestmannaeyjar sér vegna landfræðilegrar legu þeirra, og af sömu ástæðu virðist réttara að telja Drangsnes og Hólmavík með Norðurlandi vestra.

Í febrúar 1975 byrjaði Félagsmálaráðuneytið að skrá fjölda atvinnuleysisdaga í hverjum mánuði. Með því móti fæst mun áreiðanlegri heimild um atvinnuleysi heldur en að skrá fjölda atvinnulausra í lok mánaðar. Skráðir voru 11837 atvinnuleysisdagar í febrúar og 8365 í mars.

Ef litið er á töflu 6.1 sem sýnir fjölda atvinnulausra á skrá eftir mánuðum fyrir árin 1973 til 1975 og ársmeðaltöl áranna 1972, 1973 og 1974, þá kemur í ljós að skráð atvinnuleysi er mjög svipað. Að meðaltali eru 444 skráðir atvinnulausir 1972, 361 1973 og 368 1974. Skráð atvinnuleysi er yfirleitt mest í lok janúar, en fer síðan minnkandi og byrjar aftur að aukast í ágúst/ september og vex þar til það nær hámarki í lok janúar eins og áður segir.

Í lok mars 1975 voru 522 skráðir atvinnulausir. Í lok febr. voru 628 skráðir atvinnulausir, þannig að fækkað hefur um 106 á atvinnuleysisskrá. Í lok mars 1974 voru 453 skráðir atvinnulausir og á sama tíma 1973 398. Eru þó nokkru fleiri á skrá í lok mars þetta ár, en á sama tíma síðast liðin tvö ár.

Tafla 6.1

Fjöldi atvinnulausra á skrá
í lok mánaðar 1972 - 1975.

| | Reykjav.-svæði 1) | Reykja-nes 1) | Vestur-land | Vest-firðir 2) | Norðurl. vestra 2) | Norðurl. eystra | Austur-land | Suður-land | Vestm. eyjar | Alls | Atvinnul. % af heildar-mannafla |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **1972** | | | | | | | | | | | |
| Ársmeðaltal | 63 | 1 | 14 | 3 | 165 | 117 | 51 | 19 | 11 | 444 | 0,5 |
| **1973** | | | | | | | | | | | |
| Janúar | 115 | 0 | 29 | 3 | 145 | 193 | 115 | 58 | 0 | 658 | 0,8 |
| Febrúar | 52 | 0 | 23 | 2 | 175 | 244 | 49 | 16 | 0 | 561 | 0,7 |
| Mars | 45 | 0 | 1 | 1 | 176 | 130 | 45 | 0 | 0 | 398 | 0,5 |
| Apríl | 29 | 0 | 1 | 2 | 186 | 39 | 33 | 0 | 0 | 290 | 0,3 |
| Maí | 151 | 0 | 1 | 2 | 167 | 31 | 14 | 0 | 0 | 366 | 0,4 |
| Júní | 30 | 0 | 2 | 1 | 187 | 4 | 1 | 0 | 0 | 225 | 0,2 |
| Júlí | 17 | 0 | 3 | 0 | 102 | 2 | 0 | 0 | 0 | 124 | 0,1 |
| Ágúst | 13 | 0 | 0 | 0 | 104 | 2 | 0 | 0 | 0 | 119 | 0,1 |
| September | 13 | 0 | 33 | 0 | 97 | 0 | 0 | 1 | 0 | 144 | 0,2 |
| Október | 51 | 0 | 50 | 0 | 51 | 0 | 0 | 22 | 0 | 174 | 0,2 |
| Nóvember | 120 | 60 | 44 | 1 | 74 | 69 | 28 | 89 | 0 | 485 | 0,6 |
| Desember | 149 | 78 | 32 | 0 | 176 | 127 | 153 | 75 | 0 | 790 | 0,9 |
| Ársmeðaltal | 65 | 12 | 18 | 1 | 137 | 70 | 36 | 22 | 0 | 361 | 0,4 |
| **1974** | | | | | | | | | | | |
| Janúar | 283 | 35 | 70 | 29 | 243 | 100 | 81 | 101 | 0 | 942 | 1,1 |
| Febrúar | 67 | 1 | 51 | 29 | 207 | 93 | 58 | 65 | 0 | 571 | 0,7 |
| Mars | 116 | 8 | 70 | 2 | 104 | 33 | 94 | 26 | 0 | 453 | 0,5 |
| Apríl | 113 | 1 | 77 | 7 | 106 | 7 | 30 | 0 | 0 | 341 | 0,4 |
| Maí | 159 | 0 | 78 | 19 | 78 | 2 | 47 | 0 | 0 | 383 | 0,4 |
| Júní | 53 | 0 | 14 | 21 | 28 | 3 | 32 | 0 | 0 | 151 | 0,2 |
| Júlí | 36 | 0 | 26 | 18 | 33 | 6 | 0 | 0 | 0 | 119 | 0,1 |
| Ágúst | 38 | 0 | 10 | 6 | 64 | 24 | 0 | 0 | 0 | 142 | 0,2 |
| September | 53 | 0 | 10 | 11 | 46 | 24 | 2 | 28 | 0 | 174 | 0,2 |
| Október | 50 | 20 | 5 | 1 | 58 | 3 | 19 | 58 | 0 | 214 | 0,2 |
| Nóvember | 57 | 25 | 12 | 1 | 78 | 31 | 52 | 63 | 0 | 319 | 0,4 |
| Desember | 78 | 42 | 10 | 0 | 98 | 165 | 155 | 63 | 0 | 611 | 0,7 |
| Ársmeðaltal | 92 | 11 | 36 | 12 | 95 | 51 | 47 | 34 | 0 | 368 | 0,4 |
| **1975** | | | | | | | | | | | |
| Janúar | 152 | 72 | 84 | 2 | 136 | 246 | 192 | 52 | 0 | 936 | 1,0 |
| Febrúar | 162 | 44 | 9 | 3 | 99 | 139 | 125 | 47 | 0 | 628 | 0,7 |
| Mars | 180 | 26 | 12 | 2 | 121 | 102 | 78 | 1 | 0 | 522 | 0,6 |

Skýringar:

1) Til Reykjavíkursvæðisins teljast auk Reykjavíkur, Seltjarnarnes, Kópavogur, Garðahreppur, Hafnarfjörður og Mosfellshreppur, en aðrir staðir á Reykjanesi eru taldir til Reykjaness.

2) Drangsnes og Hólmavík eru hér talin til Norðurlands vestra.

Heimild: Félagsmálaráðuneytið.

## Bráðabirgðasamkomulag 26. mars 1975.

Alþýðusamband Íslands, Vinnumálasamband samvinnufélaganna og Vinnuveitendasamband Íslands gerðu með sér samkomulag um að meðan unnið væri að gerð nýrra kaup- og kjarasamninga yrðu gerðar breytingar á kaupgjaldsákvæðum síðast gildandi kaup- og kjarasamninga.

Samkomulag þetta gildir frá 1. mars 1975 til 1. júní 1975. Aðalatriði samningsins er, að mánaðarkaup sem er lægra en 69.000 kr. miðað við fulla dagvinnu hækkar um 4.900 kr. á mánuði. Laun, sem eru á bilinu kr. 69.000 til kr. 73.900 verða kr. 73.900 miðað við fulla dagvinnu. Hækkun á yfirvinnukaupi greiðist þannig, að gildandi hlutföll milli eftir-, nætur- og helgidagakaups- og dagvinnu haldast óbreytt.

Um útreikning og greiðslu þessarar kauphækkunar skal fara samkvæmt síðast gildandi reglum um kaupbreytingar, sem þýðir m. a., að með kauptaxta skal telja hvers konar samningsbundin álög og kaupauka, sem ekki svara með beinum og ótvíræðum hætti til útlagðs kostnaðar launþega vegna öflunar teknanna.

Launahækkun þessi þýðir, að lægstu almennu kauptaxtar verkalýðsfélaganna hækka um 13,1% miðað við byrjunarlaun en eftir því sem ofar dregur verða hlutfallslegar hækkanir minni, og um 7,1% hækkun er að ræða hjá þeim, sem höfðu 69.000 kr. fyrir dagvinnu. Lauslegt mat bendir til þess að samanvegið sé hér um að ræða 12,3% hækkun kauptaxta hjá verkakonum, 11,7% hjá verkamönnum, 10,2% hjá verslunarfólki og 9,1% hjá iðnaðarmönnum. Samanvegið fyrir þessa starfshópa er því um 10,7% kauptaxtahækkun að ræða.

Til þess, að greiða fyrir samningum gaf ríkisstjórnin út yfirlýsingu 26. mars 1975, sem í aðalatriðum fól í sér:
1) 2.000 m. kr. skattalækkun, með það fyrir augum að hún gagnaðist best þeim, sem við erfið kjör búa, 2) innheimta opinberra gjalda ársins 1975 verði dreift yfir lengri tíma en ella hjá þeim launþegum, sem í ár hafa lægri peningatekjur en í fyrra og afdráttur opinberra gjalda frá launagreiðslum hvers launþega fari ekki fram úr 40% af tekjum hans í heild á hverjum tíma, 3) að tekjutryggingarmark almannatrygginga hækki í sama hlutfalli og lægstu kauptaxtar og almennur lífeyrir hækki einnig í samræmi við niðurstöður kjarasamninganna.

Brúttótekjur kvæntra karla 1962 - 1973.

Hér á eftir fer yfirlit um meðalbrúttótekjur kvæntra karla úr níu starfsstéttum á árunum 1962 - 1973. Upplýsingar þar að lútandi eru fengnar úr Hagtíðindum 1964 - 1974 og eru byggðar á fram töldum tekjum eins og þær eru ákvarðaðar af skattstjóra.

Með brúttótekjum er hér átt við tekjur samkv. III kafla persónuframtals án nokkurs frádráttar. Fram til 1967 taka tölurnar aðeins til kvæntra karla á aldrinum 25 - 66 ára, en eftir það ná þær til allra kvæntra karla á landinu. Tekjur eiginkvenna og barna eru yfirleitt færðar á framtal mannsins, þar sem mjög fáar eiginkonur telja sér hag í að nota heimild til að telja fram sjálfstætt. Má því ætla að eftirfarandi upplýsingar gefi góða mynd af meðalbrúttótekjum heimilanna á hverjum tíma. Um frekari skýringar vísast til Hagtíðinda, nóvember 1974.

Tafla 8.1 sýnir þróunina frá 1971 - 1973. Brúttótekjur þeirra níu starfshópa, sem hér um ræðir hækkuðu um 28% frá 1971 til 1972 og 33,5% 1972 til 1973. Þessir níu starfshópar töldu á árinu 1973 alls 14575 kvænta karla eða 35,4% allra kvæntra karla á landinu. Þar af voru faglærðir og iðnnemar 5515, ófaglærðir 5643 og verslunar- og skrifstofumenn 3417. Miðað við árið á undan þá hefur faglærðum fjölgað um 1,9%, ófaglærðum fækkað um 4,1% og verslunar- og skrifstofumönnum fjölgað um 4,9%. Í heild er fjölgunin í þessum starfshópum 0,1%.

Tafla 8.2 sýnir þróun peningatekna umræddra starfsstétta frá 1962 til 1973 og tafla 8.3 sýnir vísitölur fyrir sömu stærðir. Sjá má af töflu 8.3 að meðalbrúttópeningatekjur allra kvæntra karla hafa hækkað um 490% á tíu ára tímabili frá 1963 til 1973. Mest hafa hækkað tekjur ófaglærðra við byggingarstörf eða um 514%, tekjur skrifstofufólks (sem starfar ekki í verslunum né hjá opinberum aðilum) 512% og tekjur faglærðra við byggingarstörf um 508%. Minnst hafa hækkað tekjur ófaglærðra við fiskvinnslu 454%, tekjur ófaglærðra við iðnaðarframleiðslu 457% og tekjur ófaglærðra við flutningastörf 457% (bifreiðastjórar eru ekki taldir í þessum hópi). Allar þessar tölur miðast við tímabilið frá 1963 til 1973.

Á töflu 8.4 má sjá meðalbrúttótekjur þriggja starfshópa þ. e. 1) faglærðra og iðnnema, 2) ófaglærðra og 3) verslunar- og skrifstofufólks.

Tafla 8.5 sýnir vísitölur fyrir sömu hópa. Af þessum tveim töflum má sjá, að brúttótekjur ófaglærðra eru allnokkru lægri, en brúttótekjur iðnaðar- og verslunarmanna. Frá 1963 til 1973 hafa brúttótekjur verslunar- og skrifstofumanna hækkað mest eða um 505% en faglærðra um 497%. Rétt er þó að leggja áherslu á, að tölur um laun verslunar- og skrifstofufólks í þessum töflum gefa ekki jafn rétta mynd af kjörum verslunar- og skrifstofufólks í heild, og samsvarandi tölur fyrir aðra starfshópa. Ástæðan fyrir þessu er sú, að meiri hluti verslunar- og skrifstofufólks er kvenfólk, sem vinnur yfirleitt störf, sem ekki eru eins vel borguð og þau störf er karlmenn gegna.

Töflur 8.6 og 8.7 sýna kaupmátt umræddra meðalbrúttótekna. Samkvæmt þeim hefur kaupmáttur meðalbrúttótekna allra kvæntra karla aukist um 78% á tíu árum frá 1963 til 1973, ef miðað er við vísitölu framfærslukostnaðar, en um 58%, ef miðað er við vísitölu vöru og þjónustu fyrir sama tímabil. Kaupmáttur meðalbrúttótekna faglærðra hefur aukist um 9,2% frá 1972 til 1973, ófaglærðra um 9,4% og verslunar- og skrifstofufólks um 8,3% fyrir sama tímabil miðað við vísitölu framfærslukostnaðar. Sé hins vegar miðað við vísitölu vöru og þjónustu þá hefur kaupmáttur meðalbrúttótekna faglærðra aukist um 7%, ófaglærðra um 7,2% og verslunar- og skrifstofufólks um 6,1%.

Tafla 8.1 Meðalbrúttótekjur kvæntra karla eftir samandregnum starfsstéttum 1971 - 1973.

þús. kr.

| | 1973 | Breyting f.f. ári % | 1972 | Breyting f.f. ári % | 1971 |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. Faglærðir, iðnnemar o.þ.h. við byggingarstörf og aðrar verklegar framkvæmdir | 948 | 32,4 | 716 | 25,6 | 570 |
| 2. Faglærðir iðnnemar, o.þ.h. við önnur störf | 931 | 34,0 | 695 | 25,9 | 552 |
| 3. Ófaglærðir við byggingarstörf og aðrar verklegar framkvæmdir | 848 | 35,0 | 628 | 29,0 | 487 |
| 4. Ófaglærðir við fiskvinnslu | 776 | 35,2 | 574 | 29,0 | 445 |
| 5. Ófaglærðir við iðnaðarframleiðslu | 769 | 33,0 | 578 | 27,6 | 453 |
| 6. Ófaglærðir við flutningastörf (þar með t.d. hafnarverkamenn). | 852 | 33,8 | 637 | 31,9 | 483 |
| 7. Ófaglærðir aðrir | 749 | 30,0 | 576 | 28,6 | 448 |
| 8. Skrifstofu- og afgreiðslufólk hjá verslunum o.þ.h. (ekki yfirmenn). | 881 | 32,7 | 664 | 29,9 | 511 |
| 9. Skrifstofufólk og hliðstætt starfslið hjá öðrum (þó ekki opinberum aðilum). | 942 | 31,9 | 714 | 29,8 | 550 |
| 10. Meðaltal (1 - 9) | 873 | 33,5 | 654 | 28,0 | 511 |
| 11. Allir kvæntir karlar | 944 | 35,6 | 696 | 27,0 | 548 |

Heimild: Hagtíðindi 1972 - 1974.

Meðalbrúttótekjur kvæntra karla eftir samandregnum starfsstéttum 1962-1973.
þús. kr.

Tafla 8.2

| | 1973 | Breyting f.f.ári % | 1972 | 1971 | 1970 | 1969 | 1968 | 1967 | 1966 | 1965 | 1964 | 1963 | 1962 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. Faglærðir, iðnnemar o.þ.h. við byggingarstörf og aðrar verklegar framkvæmdir. | 948 | 32,4 | 716 | 570 | 436 | 332 | 299 | 297 | 300 | 245 | 199 | 156 | 126 |
| 2. Faglærðir, iðnnemar o.þ.h. við önnur störf. | 931 | 34,0 | 695 | 552 | 441 | 344 | 301 | 288 | 286 | 236 | 198 | 158 | 127 |
| 3. Ófaglærðir við byggingarstörf og aðrar verklegar framkvæmdir. | 848 | 35,0 | 628 | 487 | 384 | 297 | 266 | 261 | 251 | 213 | 179 | 138 | 111 |
| 4. Ófaglærðir við fiskvinnslu | 776 | 35,2 | 574 | 445 | 361 | 284 | 233 | 233 | 246 | 211 | 174 | 140 | 116 |
| 5. Ófaglærðir við iðnaðarframleiðslu | 769 | 33,0 | 578 | 453 | 368 | 290 | 255 | 244 | 239 | 202 | 172 | 138 | 114 |
| 6. Ófaglærðir við flutningastörf (þar með t.d. hafnarverkamenn). | 852 | 33,8 | 637 | 483 | 392 | 312 | 278 | 263 | 255 | 214 | 184 | 153 | 122 |
| 7. Ófaglærðir aðrir | 749 | 30,0 | 576 | 448 | 350 | 278 | 252 | 236 | 235 | 191 | 165 | 129 | 103 |
| 8. Skrifstofu- og afgreiðslufólk hjá verslunum o.þ.h. (ekki yfirmenn) | 881 | 32,7 | 664 | 511 | 414 | 327 | 293 | 277 | 263 | 222 | 186 | 147 | 119 |
| 9. Skrifstofufólk og hliðstætt starfslið hjá öðrum (þá ekki opinberum aðilum). | 942 | 31,9 | 714 | 550 | 453 | 351 | 309 | 298 | 283 | 232 | 195 | 154 | 122 |
| Meðaltal (1 - 9) | 873 | 33,5 | 654 | 511 | 407 | 318 | 280 | 270 | 267 | 222 | 186 | 148 | 120 |
| Allir kvæntir karlar [1] | 944 | 35,6 | 696 | 548 | 431 | 338 | 297 | 283 | 289 | 248 | 204 | 160 | 131 |

1) Fram að 1967 einungis kvæntir karlar á aldrinum 25 - 66 ára

(Heimild: Hagtíðindi 1964 - 1974)



Vísitölur fyrir meðalbrúttótekjur kvæntra karla eftir samandregnum starfsstéttum 1962 - 1973.
1963 = 100.

Tafla 8.3

| | 1973 | 1972 | 1971 | 1970 | 1969 | 1968 | 1967 | 1966 | 1965 | 1964 | 1963 | 1962 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. Faglærðir, iðnnemar o.þ.h. við byggingarstörf og aðrar verklegar framkvæmdir | 608 | 459 | 365 | 280 | 213 | 192 | 190 | 192 | 157 | 128 | 100 | 81 |
| 2. Faglærðir, iðnnemar o.þ.h. við önnur störf. | 589 | 440 | 349 | 279 | 218 | 191 | 182 | 181 | 149 | 125 | 100 | 80 |
| 3. Ófaglærðir við byggingarstörf og aðrar verklegar framkvæmdir | 614 | 455 | 353 | 278 | 215 | 193 | 189 | 182 | 154 | 130 | 100 | 80 |
| 4. Ófaglærðir við fiskvinnslu | 554 | 410 | 318 | 258 | 203 | 166 | 166 | 176 | 151 | 124 | 100 | 83 |
| 5. Ófaglærðir við iðnaðarframleiðslu | 557 | 419 | 328 | 267 | 210 | 185 | 177 | 173 | 146 | 125 | 100 | 83 |
| 6. Ófaglærðir við flutningastörf (þar með t.d. hafnarverkamenn). | 557 | 416 | 316 | 256 | 204 | 182 | 172 | 167 | 140 | 120 | 100 | 80 |
| 7. Ófaglærðir aðrir | 581 | 447 | 347 | 271 | 216 | 195 | 183 | 182 | 148 | 128 | 100 | 80 |
| 8. Skrifstofu- og afgreiðslufólk hjá verslunum o.þ.h. (ekki yfirmenn). | 599 | 452 | 348 | 282 | 222 | 199 | 188 | 179 | 151 | 127 | 100 | 81 |
| 9. Skrifstofu og hliðstætt starfslið hjá öðrum (þó ekki opinberum aðilum). | 612 | 464 | 357 | 294 | 228 | 201 | 194 | 184 | 151 | 127 | 100 | 79 |
| Meðaltal (1 - 9) | 590 | 442 | 346 | 276 | 215 | 189 | 183 | 180 | 150 | 126 | 100 | 81 |
| Allir kvæntir karlar | 590 | 435 | 343 | 269 | 211 | 186 | 177 | 181 | 155 | 128 | 100 | 82 |

Meðalbrúttótekjur kvæntra karla eftir samandregnum starfsstéttum 1962-1973.

þús. kr.

Tafla 8.4

| | 1973 | Breyting f.f.ári % | 1972 | 1971 | 1970 | 1969 | 1968 | 1967 | 1966 | 1965 | 1964 | 1963 | 1962 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Faglærðir og iðnnemar (1 - 2) | 937 | 33,5 | 702 | 558 | 439 | 340 | 300 | 291 | 291 | 239 | 198 | 157 | 127 |
| Ófaglærðir (3 - 7) | 794 | 33,7 | 594 | 461 | 370 | 291 | 254 | 246 | 245 | 207 | 175 | 140 | 114 |
| Versl. og skrifstofufólk ( 8 - 9) | 901 | 32,3 | 681 | 524 | 427 | 334 | 298 | 283 | 269 | 225 | 189 | 149 | 120 |

Vísitölur fyrir meðalbrúttótekjur kvæntra karla eftir samandregnum starfsstéttum 1964 - 1973.

1963 = 100

Tafla 8.5

| | 1973 | Breyting f.f.ári % | 1972 | 1971 | 1970 | 1969 | 1968 | 1967 | 1966 | 1965 | 1964 | 1963 | 1962 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Faglærðir (1 - 2) | 597 | 33,5 | 447 | 355 | 280 | 217 | 191 | 185 | 185 | 152 | 126 | 100 | 81 |
| Ófaglærðir ( 3 - 7) | 567 | 33,7 | 424 | 329 | 264 | 208 | 181 | 176 | 175 | 148 | 125 | 100 | 81 |
| Versl. og skrifstofufólk ( 8 - 9) | 605 | 32,3 | 457 | 352 | 287 | 224 | 200 | 190 | 181 | 151 | 127 | 100 | 81 |



Kaupmáttur meðelbrúttótekna kvæntra karla.

Miðað við vísitölu framfærslukostnaðar 1963 = 100.

Tafla 8.6

| | 1973 | Breyting f.f. ári % | 1972 | 1971 | 1970 | 1969 | 1968 | 1967 | 1966 | 1965 | 1964 | 1963 | 1962 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Faglærðir (1 - 2) | 179 | 9,2 | 164 | 143 | 120 | 105 | 113 | 126 | 131 | 119 | 106 | 100 | 91 |
| Ófaglærðir (3 - 7) | 171 | 9,4 | 156 | 133 | 114 | 101 | 108 | 121 | 124 | 116 | 105 | 100 | 92 |
| Versl. og skrifstofufólk (8 - 9) | 182 | 8,3 | 168 | 143 | 124 | 110 | 119 | 130 | 128 | 119 | 106 | 100 | 91 |
| Meðaltal (1 - 9) | 177 | 9,2 | 162 | 140 | 119 | 105 | 112 | 125 | 128 | 118 | 106 | 100 | 92 |
| Allir kvæntir karlar | 178 | 11,0 | 160 | 139 | 116 | 103 | 110 | 121 | 128 | 121 | 107 | 100 | 93 |

Kaupmáttur meðalbrúttótekna kvæntra karla.

Miðað við vísitölu vöru og þjónustu 1963 = 100.



Tafla 8.7

| | 1973 | Breyting f.f. ári % | 1972 | 1971 | 1970 | 1969 | 1968 | 1967 | 1966 | 1965 | 1964 | 1963 | 1962 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Faglærðir (1 - 2) | 158 | 7,0 | 148 | 135 | 114 | 101 | 110 | 124 | 128 | 118 | 105 | 100 | 91 |
| Ófaglærðir (3 - 7) | 151 | 7,2 | 141 | 125 | 108 | 97 | 105 | 118 | 121 | 116 | 105 | 100 | 92 |
| Versl. og skrifstofufólk (8 - 9) | 161 | 6,1 | 152 | 134 | 117 | 105 | 116 | 128 | 125 | 118 | 106 | 100 | 91 |
| Meðaltal (1 - 9) | 157 | 7,0 | 147 | 132 | 112 | 100 | 110 | 122 | 125 | 117 | 105 | 100 | 91 |
| Allir kvæntir karlar | 158 | 8,8 | 145 | 130 | 110 | 99 | 107 | 118 | 125 | 121 | 107 | 100 | 92 |